

Journal of History and Future

Cilt: 1, Sayı: 1, ss.99-171, Aralık 2015

Volume: 1, Issue: 1, pp.99-171, December 2015

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya Yardımları

Ahmet Zeki İZGÖER**

ÖZET

Türkler ve Hint Müslümanlarının (bugünkü Pakistan halkının) tarihte birbirleriyle sıcak ve ortak bağları bulunmaktadır. Balkan Savaşlarının zor şartlarında da Hint halkının kardeş ve dost bildiği Osmanlı'ya yardım elini uzatması milletimiz fertlerince unutulmaması, hatırlanması, gelecek kuşaklara aktarılıp anlatılması gereken önemli hadiselerdendir. Hint Müslüman halkının yardımları devasa boyutlara ulaşmasa da, moral bakımından büyük değerler taşımıştır. Osmanlı hilâfetine manevî olarak bağlı olan Hint Müslümanları, Osmanlıların yanında olduklarını bu savaşta da büyük bir cesaret, gayret ve fedakârlık göstererek bütün dünyada ispat etmişlerdir. Bu makalede Hint Müslümanlarının Balkan Savaşları sırasında Osmanlı Devleti'ne gerek Kızılay (Hilâl-i Ahmer) heyetleri gerekse sivil olarak gönderdikleri yardımlar üzerinde durulacaktır. Bu yardımların ana gövdesini para, sağlık malzemesi ve ekipmanları meydana getirmektedir. Makalenin en önemli referansını 1329-1331 Tarihli **Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesi** teşkil edecektir. Konuyla ilgili olarak ayrıca Başbakanlık Osmanlı Arşivi belgelerine ve diğer inceleme ve araştırmalara da yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hindistan Müslümanları, Kızılay, Hilâl-i Ahmer, Balkan Savaşları, *Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesi*

* Bu yazı, İstanbul Üniversitesi Kongre ve Kültür Merkezi'nde 13 Ekim 2015 Salı günü Türkiye'de Urdu Dili Eğitiminin 100. Yılı, Türkiye ve Güney Asya Müslümanları (Geçmişten Günümüze Yeni Bir Perspektif) adlı Uluslararası Sempozyum'da sunulan bildiridir.

** Yrd. Doç. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Sosyoloji Bilim Dalı, Tekirdağ.

According to the Annual of Ottoman Crescent Hilal-i Ahmer which published in 1329-1331, the help of Indian Muslims to the Ottomans in the era of Balkan Wars (1911-1913)

Abstract

Since the history, Turkish people had good relations with the Muslim Indians who can be described as today's Pakistan people. They had common historical connections. It is important to have today's Turkish youth and public realized that Indians Muslims help, even when they were not in good conditions, to Ottoman people when they were in the fight with Balkanian countries. This help should be always realized and inherited to the new generations. Although the support of Indian Muslims was not too much as quantity but it was worth to be mentioned because of giving moral to our people who was in the war. As being in the religious connection with the Ottoman Calif, they showed their loyalty to the Ottoman and Turkish public in this war once more. In this article, we will focus at the help which was for Ottoman Crescent (Hilal-i Ahmer) and also from civilians of Indian Muslims sent to Ottoman in the era Balkan Wars. The main source of this article will be the Ottoman Crescent (Hilal-i Ahmer) Annual which was published in 1329-1331. And the other kind of archive documents especially from the Ottoman Archive will be utilized in this article.

Keywords: Indian Muslims, Ottoman, Crescent, Balkan wars, Hilal-i Ahmer, Osmanlı Hilal-i Ahmer Salnamesi

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

İÇİNDEKİLER

Giriş

I- Balkan Savaşı ve Hint Müslüman Halkı

II - Kızılay Yardımları

A) Heyetler

a) Birinci Hint Heyeti

b) İkinci Hint Kızılayı Sağlık Heyeti

c) Üçüncü Sağlık Heyeti

B) Nakdî Yardım Yapanlar

a) Kızılay için 100 liradan fazla yardım toplayanlar

b) 1912 Senesi Sonuna Kadar Hindistan'dan Gelen Yardımlar

Ekler: I- Fotoğraflar

II- Arşiv Belgeleri

Kaynakça

Giriş

Türk-Hint yakınlaşmasının tarihi çok eskilere dayanır. Hint Müslümanlarının Osmanlılara ilgi duymaları Fatih Sultan Mehmet zamanına kadar gitmektedir. Hilâfetin Osmanlı Devleti'ne geçmesiyle birlikte bu alâka daha da artarak devam etmiş ve Osmanlı'nın yıkılışına kadar ticarî ve diplomatik alanlarda kesintisiz bir şekilde sürmüştür. Hindistan Müslümanları Osmanlı'yı manevî otorite olarak kabul etmişlerdir.

19. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde Osmanlı'ya olan ilgi zirveye ulaşmıştır. 93 Harbi dediğimiz 1877-1878 **Osmanlı-Rus Savaşı** sırasında Hindistan Müslüman ahalisi Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyetine önemli yardımlarda bulunmuşlardır¹. Hindistan'ın birçok şehir ve kasabasında büyük yardımlar toplanmıştır.

1897 yılında patlak veren **Osmanlı-Yunan Savaşı**'nda da yine Hint Müslümanları maddî ve manevî yardımlardan çekinmemişlerdir. Yardım gayesiyle topladıkları meblağları Osmanlı Hükümeti'ne göndermişlerdir².

II. Abdülhamid döneminin çok önemli bir projesi olan **Hicaz Demiryolu** için İslâm dünyasından en büyük destek Hindistan

¹ BOA, İ. DH, 63170; Y. PRK. HR, 1/16 ve 1/23.

² BOA, Y. A. HUS, 325/35 ve 376/121.

Müslümanlarından gelmiştir. Toplanan paralar üç aylık periyotlarla İstanbul'a gönderilmiştir³.

Aynı şekilde Osmanlı'nın denizdeki gücünü artırmak için kurulan **Donanma Cemiyeti**'ne en çok yardımda bulunanlar yine Hint Müslümanları olmuştur. Bombay, Kalküta, Rampur, Rangoon, Madras, Batavya ve Haydarabad gibi şehirlerden çok miktarda yardım İstanbul Hükümeti'ne akmıştır⁴.

İtalya'nın Eylül 1911'de Trablusgarp'a asker çıkarmasıyla başlayan **Trablusgarp Savaşı**, dünya Müslümanlarının geneline tesir ettiği gibi, Hint Müslümanlarını da derinden etkilemiştir. Savaşta zarar gören Müslümanların yaralarını sarmak için atılan ilk adımlardan birisi, Kalküta'da Osmanlı Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne Yardım Komitesi'nin kurulmasıdır. Komite bu amaçla Mayıs 1912'de Trablusgarp'a Dr. Ahmed Ensarî başkanlığında tıbbî bir heyet ve sağlık malzemeleri göndermiştir⁵.

Zaruret içinde bulunan Osmanlı askerine nakdî yardımlarda da bulunan Hindistan Müslüman halkının⁶ gerek savaş sırasında⁷ ve gerekse savaş sonrası devam eden yardımları son derece anlamlı olmuştur. Onlar, Trablusgarp mücahitlerinin vâris ve yaralarına nakdî yardımlarda bulunarak⁸ en kötü günlerimizde yanımızda olmuşlardır.

Nihayet, Rumeli'de ortaya çıkan Balkan Savaşı sırasında da Hint Müslümanları her zamankinden daha çok Osmanlı için yaptıkları yardım, gayet ve fedakârlıklarıyla İslâm dünyasında ilk sırayı almışlardır.

I- Balkan Savaşı ve Hint Müslüman Halkı

Balkan Savaşı, Balkanlardaki Hıristiyanlar için olduğu kadar Hindistan'daki Müslümanlar için de dinî bir mahiyet arz etmiştir. Hıristiyan Batı, İslâm dünyasına karşı yeni bir Haçlı Seferi başlatmıştır⁹.

Savaşın başlamasıyla birlikte zavallı ve günahsız Müslümanların Batılılarca vahşi ve gaddarca katliama tabi tutulmaları üzerine Hindistan Müslümanları'nın kalbinde İngilizlere karşı bir nefret duygusu uyanmıştır. Batılıların Müslümanlara ve Müslüman hükümetlere, özellikle de Osmanlı Devleti ve milletine karşı takındıkları haince davranışlardan ötürü Hint

³ *Sırât-ı Müstakim*, "Matbuat: Hicaz Hattı ve Hindistan Müslümanları", c. V, adet 107, Dersaadet 1326, s. 51.

⁴ Selahattin Özçelik, *Donanma-yı Osmanî Muavenet-i Milliye Cemiyeti*, TTK, Ankara 2000, s. 210-211.

⁵ Geniş bilgi için bkz. Ahmet Zeki İzgöer, "Osmanlı'nın Yıkılışı Öncesinde Hind Hilâl-i Ahmer Yardımları ve Dr. Ensarî'nin Faaliyetleriyle İlgili Bazı Notlar", *Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları*, c. VIII, İstanbul 2002, s. 17-31.

⁶ BOA, A. MTZ. TG. ML, nr. 17-17.

⁷ Seçil Akgün-Murat Uluğtekin, "Trablusgarp ve Hilâl-i Ahmer", *OTAM*, sayı 3, Ankara Ocak 1992, s. 21.

⁸ BOA, A. MTZ. TG. HR, nr. 12-42.

⁹ Feroz Ahmet, "Kemalist Hareket ve Hindistan", *Kemalizm ve İslâm Dünyası* (Haz: İskender Gökalp-François Georjeon / Çev: Cüneyt Akalın), Arba Yayınları, İstanbul 1990, s. 146.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Müslüman ahalisi, Hindistan'daki İngilizler aleyhinde çalışmalara başlamışlar ve kurdukları komite ve cemiyetlerle faaliyetlerini hayatiyete geçirmişlerdir¹⁰. Daha önceden olduğu gibi yardımlar toplamaya, konuşmalar yapmaya ve mitingler düzenlemeye başlamışlardır. Meselenin ilginç tarafı, Müslümanların bu duyarlılığına Putperestler, Hindular, Mecusiler de katılmışlardır¹¹. Üniversitelerdeki talebeler günlerce uykusuz geceler geçirmişler, biriktirdikleri paraları yardım amacıyla toplamışlar ve ülkelerini müdafaa etmek için İstanbul'daki hükümete göndermişlerdir. Müslüman kadınlar da ayrıca paraları olmadığından yardıma katılmak için mücevher ve altınlarını vermişlerdir¹². Hindistan uleması da Osmanlı Devleti'ni desteklemenin farz olduğuna ve zekâtın Osmanlılara gönderilebileceğine dair fetvalar vermişlerdir¹³. Diğer taraftan Hindistan Müslüman elitleri, Enver ve Cemal Paşalarla doğrudan münasebetler kurmuşlardır¹⁴.

İşte böyle bir atmosferde, Hindistan'da tesis edilen Hilâl-i Ahmer cemiyetleri de Balkan Savaşlarında da görev almışlar ve bu gayeyle cepheye doktor, ilaç vb. sağlık ekipmanları ve malzemeleri göndermişlerdir¹⁵.

Ayrıca bir kısım Müslüman basın tarafından açılan îâne defterleri ile Hilâl-i Ahmer adına İstanbul'a gönderilmek üzere yardımlar toplanmıştır¹⁶.

Savaş sebebiyle gerek yaralı Osmanlı askerleri¹⁷ ve gerekse muhacirler¹⁸ için yapılan yardımlar da son derece anlamlı olmuştur¹⁹.

¹⁰ S. M. Tevfik, “Mekâtib: Hindistan Muhâbir-i Mahsumumuzdan, Hind Müslümanları-İngilizler”, *Sebilürreşad*, c. X, adet 245, Dersaâdet 1329, s. 185-186.

¹¹ S. M. Tevfik, “Mekâtib: Hindistan Muhâbir-i Mahsumumuzdan, Hind Yolunda 19, Hindistan'da Hissiyât-ı İslâmiyye”, *Sebilürreşad*, c. II-IX, adet 44-226, Dersaâdet 1328, s. 321.

¹² Müşir Hüseyin Kıdwai, *Osmanlı'nın Son Dostları* (Haz: Ahmet Zeki İzgöer), Nehir Yayınları, İstanbul 2004, s. 111.

¹³ Azmi Özcan, *Pan-İslamizm Osmanlı Devleti, Hindistan Müslümanları ve İngiltere (1877-1914)*, İSAM Yayınları, İstanbul 1992, s. 215.

¹⁴ Aziz Ahmed, *Hindistan ve Pakistan'da Modernizm ve İslâm* (Çev: Ahmet Küskün), İstanbul 1990, s. 160.

¹⁵ İzgöer, *a.g.m.*, c. VIII, s. 18-19; Aziz Ahmed, aynı yer.

¹⁶ *Sebilürreşad*, “Hindistan: Hilâl-i Ahmer İânâtında İhtilâs”, c. XII, adet 297, Dersaâdet 1330, s. 243. İâne toplanması konusunda Hindistan'da sınır yoktur. Harp îanesi olmak üzere fil yarışları düzenlenmiş, müsamereler tertip edilmiş, üniversite öğrencileri tarafından kamuoyu oluşturulmuştur. O kadar çok çeşitli gelir elde edilmiştir ki, “savaş ianesi”, tabir caizse “savaş vergisi” durumuna gelmiş ve halk da savaş devam ettiği sürece bunu seve seve yerine getirir olmuştur (S. M. Tevfik, “Mekâtib: Hind Yolunda 26, Hindistan'da Hissiyât”, *Sebilürreşad*, c. X, adet 239, Dersaâdet 1328, s. 82).

¹⁷ BOA, MV, 234/170. Bkz. Ek no: 11

¹⁸ BOA, MV, 171/50. Bkz. Ek no: 2

Balkan Savaşları sırasında Hindistan Müslümanları'nın gösterdikleri dayanışma ve duyarlılıklarıyla ilgili şu hadise unutulmayacak cinstendir: “Peşaver'de yardımlar toplandığı sırada verecek hiçbir şeyi olmayan yoksul bir kadın çaresizlik içerisinde kundaktaki çocuğunu satışa çıkarmış ve karşılığında alacağı meblağı Osmanlılara yardım için kullanacağını açıklamıştır. Olayı öğrenenler son derece duygulanmışlardır. Nihayet bir zengin, kadının istediği kadar parayı onun adına yardım sandığına vermesiyle hadise güzel bir şekilde sonuçlanmıştır²⁰”.

II - Kızılay Yardımları

Balkan hükümetlerinin Osmanlı topraklarına tecavüzleri sonucu çıkan savaş üzerine İngiltere'deki Müslüman Hintlilerin meydana getirdiği Umum Hint Cemiyet-i İttihadiye-i İslâmiyesi" tarafından İngiltere ve Hindistan'da Osmanlılara yardım için kampanya başlatılmıştır²¹. (24 Ekim 1912)

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde, Osmanlı makamlarına ulaşan yardımlarla ilgili olarak, birçok arşiv belgesinin yanı sıra düzenli olarak tutulan kayıt defterleri de yer almaktadır. Bu defterlerde yardımların nereden geldiği, ne kadar olduğu tarih ve belge numaralarıyla birlikte verilmiştir²².

Hint Müslümanlarının Balkan Savaşları sebebiyle Osmanlı ülkesine yaptıkları yardımların ana gövdesini Hilâl-i Ahmer, yani Kızılay yardımları meydana getirir. Bu yardımların daha çok para, sağlık heyeti ve ekipmanları olduğu anlaşılmaktadır.

A) Heyetler

Balkan Savaşları vesilesiyle Osmanlı ülkesine Hindistan kaynaklı üç heyet gelmiştir.

a) Birinci Hint Heyeti

Hindistan zenginlerinden olup Londra'da tahsilde bulunan hamiyet sahibi gençlerden meydana gelen bu heyet her giderini yardımsever insanlardan ödemek şartıyla Mısırlı Dr. Selim Bey'i de beraberlerine alıp onun da her masrafını üstlenerek İstanbul'a gelmişlerdir. Önce bir süre Haydarpaşa Askerî Hastanesi'nde, daha sonra Ömerli'de hizmet etmişlerdir.

¹⁹ Söz konusu yardımların bir bölümünü ek olarak bildirimizin Arşiv Belgeleri bölümünde vermiş bulunuyoruz. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin yanı sıra diğer yerli ve yabancı arşiv ve kütüphanelerde konuyla ilgili daha pek çok belge bulunmaktadır.

²⁰ Özcan, *a.g.e.*, s. 217.

²¹ BOA, HR-SYS, 2077/12.

²² Bu konuda bkz. Arşiv Belgeleri, no: 8.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Heyette Yer Alanlar

Dr. Selim Bey	Mısırlı, Londra'da Gabis Hastanesi doktoru
Abdülhak Bey	Güney Haydarabadlı, Oxford öğrencisi
Seyyid Âl-i İmran	Sencur Eyaleti'nde, Nikteli, Oxford öğrencisi
Seyyid Mehmed Hüseyin	Güney Haydarabadlı, Oxford öğrencisi
Seyyid Hasan Âbid-i Caferî	Delhi Eyaleti'nde, Akralı, Oxford öğrencisi

Bu heyetin Ömerli'de yaptırdıkları çeşmeler vardır. Çeşmelerden biri bugün halen mevcudiyetini muhafaza etmektedir. Birlik ve beraberlik mesajlarının verildiği çeşmenin kitabesi Hindistanlı Müslümanların o günlerden bugüne kalan yadigârlarındandır. Kitabede şu satırlar dikkati çekmektedir:

Hindistan Birinci Hilâl-i Ahmer Hey'eti Osmanlı kardeşlerine daima selâmlar ithaf eyler ve Balkan mezâliminin unutulması için bütün ihvân-ı dini daimî ittihâda davet ederekten arz-ı veda eyler.

Sene-i Hicriye: 1331 / Sene-i Milâdiye: 1913²³

Bir başka çeşme kitabesi de şöyledir:

Balkan Muhârebeleri'nde Osmanlı kardâşlarına yardım etmek için Hindistan'dan gelen Umum Hindistan Hilâl-i Ahmer Heyet-i Tıbbiyesi'nin uhuvvet yâdigârı

Sene-i Hicriye: 1331 / Sene-i Milâdiye: 1913²⁴

b) İkinci Hint Kızılayı Sağlık Heyeti

Hindistan'da Bombay şehri camileri nâzırlarından meydana gelen bir heyetin gözetimi altında olmak üzere "İslâm Gençleri Cemiyeti" ve "Ziya-yı İslâm Encümeni" taraflarından toplanan yardımlarla düzenlenip teşkil edilen "Bombay Fukara-yı İslâmiyesi Sağlık Heyeti" 17 Aralık 1912 tarihinde İstanbul'a ulaşmıştır.

Heyet izzet ve ikramlarla karşılanıp kabul edilerek Kızılay İstanbul Üniversitesi Hastanesi'ne misafir edilmiştir. Mütareke esnasında bir ay kadar bu hastanede kalıp 100 yatağı içine alan bir kısmın tedavisini üstlenmişlerdir. Heyet, 135 hastayı tedavi etmiştir.

²³ Ahmet Zeki İzgöer, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Arnavutköy (Osmanlı Arşiv Belgelerinde Arnavutköy)*, Arnavutköy Belediyesi Yayını, İstanbul 2014, s. 42, 44.

²⁴ *Dr. Besim Ömer Paşa'nın Hatıra Albümü*, Yayına Haz: Adnan Ataç, İstanbul 2011, s. 178.

Mükemmel çadırları ile seyyar hastane takımları bulunan heyet 23 Ocak 1912 tarihinde Arnavutköy ilçesine bağlı Ömerli mevkiinde yüz yataklık seyyar bir hastane kurarak yaralı ve hasta kabulüne başlamıştır.

Heyet Erkânı

Müdür Dr. Feyzi Bey
Baştabip Dr. Mehmed Hüseyin Bey
Tedavi doktoru Dr. Nemkar Bey
Tedavi doktoru Moliken Bey
Tedavi doktoru Nizar Ahmed Bey
Tedavi doktoru Selim Bey
Eczacı Ruşen Bey
Kâtip Seyyid Abdülvahid Efendi
Başhastabakıcı Seyyid Mehmed Şerif Meşhedî Efendi
İdare Memuru Hekim Siraceddin Efendi
Sandık Emini Abdüllatif Efendi
On iki hastabakıcı ve üç hademe

Hindistan'dan gelen doktor ve görevlilerin tamamı 28 kişi olup bunların hepsi fahrî olarak hizmet etmişlerdir.

Ömerli'deki hastaneyi birçok komutan ve subay ziyaret ederek her biri, özel deftere takdir dolu izlenimlerini yazmışlardır.

c) Üçüncü Sağlık Heyeti

Hindistan'dan Genel Hindistan Kızıllayları tarafından "el-Vefdü't-Tıbbî min Bilâdi'l-Hind" ismiyle Delhi merkezinde oluşturulup gönderilen bu heyet 9 Ocak 1913 tarihinde İstanbul'a ulaşmıştır. Osmanlı Kızıllay Cemiyeti adına özel bir heyet tarafından karşılanarak Kadırga Hastanesi'ne misafir edilmiştir²⁵. Mütareke esnasında bir süre Kadırga'da kaldıktan sonra savaş hattı üzerinde Ömerli'de bir seyyar hastane kurmuşlardır. Savaşların ikinci kez başlaması üzerine seyyar hastane ile sağlık heyetinin bir kısmı Gelibolu'ya nakledilerek hastanelerini orada teşkil etmişlerdir.

²⁵ Erkân-ı Harbiye Kaymakamı Enver Bey'in 16 Ocak 1913 günü hastaneyi ziyaret ettiği esnada Hindistan'dan gelen Hint Kızıllay Sıhhiye Heyeti misafir olarak Kadırga Hastanesi'nde bulunmakta ve hastaların tedavi edilmelerine yardımcı olmakta idiler. Bu konuda Enver Bey'in hastane defterine düştüğü: "Osmanlı ve Hint Kızıllaylarının müşterek çalışmasının ürünü Kadırga Hastanesi'nde görmekle son derece memnun oldum. Bu kalbî ve ciddi çalışmanın gelecekte de maddî ve manevî yaralarımızı süratle tedavi edeceğine ümitvarım. Cenab-ı Hak her zaman, her hususta böyle fedakârca çalışıldığını görmekle hepimizi sevindirsin" kaydı iki kardeş halkın samimiyetlerini açıkça ortaya koymaktadır (Padişah'ın Himayesinde Osmanlı Kızıllay Cemiyeti 1911-1913 Yıllığı, Hazırlayanlar: Ahmet Zeki İzgöer, Ramazan Tuğ, Türk Kızıllayı Yayınları, Ankara 2013, s. 95-96.)

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Heyet Erkânı

Baştabip Dr. Muhtar Ahmed Ensarî Bey
Baştabip Muavini Ali Ezher Feyzi Bey
Dr. Muhammed Naim Ensarî
Dr. Seyyid Abdurrahman
Dr. Seyyid Şemsülbârî
Dr. Mahmudullah
Dr. Mirza Rıza Han
Eczacı Gulam Ahmed Han, Nuruşşems, Abdülvahid Han, Hamit Resul, Seyyid Tunker Hüseyin
12 hastabakıcı ve 2 tercüman ²⁶

B) Nakdî Yardım Yapanlar

Osmanlı'ya nakdî yardım yapan çevrelerin genel olarak toplumun bütün kesimi olduğu görülmektedir. Basın kuruluşları, bir takım kurum ve kuruluşlar, dernekler, vakıflar, üniversite öğrencileri, kadın erkek bütün Müslüman Hint halkı bu ianeye katılmışlardır. Aşağıdaki tablolarda yardımda bulunanların isimleri, hangi yerleşim biriminden katıldıkları ve yardım miktarları bulunmaktadır.

a) Kızılay için 100 liradan fazla yardım toplayanlar

Hindistan'da Lahor'da <i>Zemindar</i> Gazetesi Sahibi Zafer Ali Han
" Muradabad'da <i>el-Müşîr</i> Gazetesi Sahibi Muhammed Fazıl
" Kalküta'da Şarapur Kızılay Cemiyeti
" Kalküta'da Encümen-i Muhammedü's-Selâm
" Bombay'da <i>Political Bohemia</i> Gazetesi
" Kalküta'da Hacı Kasım Arif Efendi
" Lahor'da <i>Meşrutiyet</i> Gazetesi
" Meyrun'da İlâhîbahş Efendi hazretleri
" Lahor'da Muhammed İnşaallah Efendi hazretleri
" Herpur'da Muhammed İbrahim Vezirî Efendi hazretleri
" Karaşi'de Hacı Abdullah Harun Efendi hazretleri
" Rampur'da Kamer Şah hazretleri
" Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi
" Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Ali Tahsin Efendi
" Bombay Türk ve Arap Kadınları Başkanı Münire Hanımefendi
" Delhi'de Ekrem ve Muhammed Nâfi' Efendiler
" Bombay'da Han Muhammed Ömer

²⁶ a.g.e., s. 133-135.

"	Bhopal'da Bâmî Efendi hazretleri
"	Rangur'da Ahmed Molla Davud Efendi ²⁷

b) 1912 Senesi Sonuna Kadar Hindistan'dan Gelen Yardımlar

	Kuruş/Para
Aligarh İslâm Mektebi öğrencileri	9.443,10
Sind Eyaleti'nde Kızılay Merkezi Kâtip ve Veznedarı Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla	26.400
Rangoon'da İbrahim Ali Molla ve Abdülkerim Cemal Efendiler aracılığıyla	385.656
Muzafferpur kasabasında bazı kişiler	3.030
Kalküta'da <i>Comrade</i> gazetesi aracılığıyla	44.125
Lahor'da yayınlanan <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	33.056
Lahor'da yayınlanan <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	33.008
Sind Eyaleti'nde Kızılay Kâtip ve Veznedarı Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla	26.445
Kalküta'da Bengal yardımsever halkı	1.470
Kalküta'da Kızılay Cemiyeti Kâtibi Hacı Abdüllatif Efendi aracılığıyla	187.000
Lahor'da yayınlanan <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	11.019
Lahor'da yayınlanan <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	5.509,10
Bombay Kızılay merkezi	55.094
Karaçi Kızılay Kâtibi Hacı Abdullah Harun Efendi	1.317
Kalküta'dan Bengal Bankası aracılığıyla	65.850
Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	10.975
Lucknow şehri Kızılay Cemiyeti	15.381
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	7.523
Bombay'da Kadı Şerif Muhammed Salih Levendî Efendi	3.659
Azamgarh'ta Muhammed İdris Efendi	218,25
Ahmedabad'da yayınlanan <i>Political Bohemia</i> Gazetesi sahibi	936,15
Rampur hamiyetli halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	10.955
Karaçi Kızılay Veznedarı Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla	10.975
Rampur şehri halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	10.959
Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi	4.946
Rampur yardımsever halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	16.956
Hindistan Müslüman halkı (Hariciye Nezâreti aracılığıyla)	7.544
<i>Political Bohemia</i> Gazetesi aracılığıyla Müslüman halktan	1.040

²⁷ a.g.e., s. 217-218.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

toplanan	
Doğu Pisar'da Osman Abdullah	145
Kâthyevar'da Burma içinde oturan Müslümanlar	377
Kâthyevar'da Kütibana Müslüman halkı	3.791,30
Kâthyevar'da Bedr-i Encümen-i İslâmî	181,10
Kâthyevar'da yardımsever bir Müslüman	434,30
Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi Sahibi Muhammed İnşaallah Efendi	4.459
Bombay Müslüman halkı (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	1.090.000
Bombay Müslüman halkı (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	655.500
Bombay Müslüman mücevherat tüccarları	55.000
Hindistan eşrafından (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	657.750
Saravak Racası hazretleri	10.900
Madras Fahrî Şehbenderliği tarafından toplanan	109.788
<i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi aracılığıyla	5.500
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	27.595
" " " "	76.431
Muradabad Müslüman halkı	7.709
Diobend'de Dârülulûm öğrencileri	10.918
Bombay'da Keçi Meymen Cemaati	163.875
Delhi'den	15.295
Madras'ta Küçin'de Kızılay Reisi Hacı Abdullah Efendi	109.875
Madras'ta fahrî şehbenderlik	22.015
Bombay eşrafından (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	550.625
" " " " "	440.500
" " " " "	550.635
Bombay'dan Hüseyin Kasım Arif Efendi hazretleri aracılığıyla	330.000
Delhi'den	20.257,20
Delhi'den	218.371,50
Delhi'den	10.931
Kalküta'da İlâhîbahş ve Ortakları aracılığıyla	21.950
Rampur halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	59.015
" " " " "	35.595
Bombay'dan	72.600
Kalküta'da Renharenpur Kızılay merkezi	74.182
Kalküta'da Hacı Muhammed İsmail Han	23.333
Kalküta'da Encümen-i Müfidü'l-İslâm	22.000
Bombay'dan	198.000
Delhi'den	21.837,20
Bombay eşrafından (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	22.025
<i>Political Bohemia</i> Gazetesi aracılığıyla Estezi Kasabası Ehl-i Sünnet cemaati	1.545,10
<i>Political Bohemia</i> Gazetesi aracılığıyla	1.629,30

Kalküta'da Suberin İslâm Cemaati	734,35
Burmad dâhilinde Tatün'de Encümen-i Hâdimînü'l-İslâm	551,35
Kâthyevar Gençler Kulübü	3.556,30
<i>Political Bohemia</i> gazetesi tarafından toplanan	1.911,25
Kalküta'da Muhammed Medeniyyullah Efendi aracılığıyla	2.029,35
Andote'de Muhammed Mustafa Hâve	441,20
Dehoraci'de Muhammed Hacı ve Nur Muhammed Efendiler aracılığıyla	15.818,35
Muhammed İnşaallah Efendi aracılığıyla	11.031
Rampur halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	8.792
Kalküta Kızılay Başkanlığı	165.690,30
Haydarabad'da Kızılay Şubesi Mutemedi Muhammed Abdülbâsıt Efendi tarafından (Gazi Ahmed Muhtar Paşa hazretleri aracılığıyla)	11.000
Haydarabad'da Kızılay Şubesi Mutemedi Muhammed Abdülbâsıt Efendi tarafından (Gazi Ahmed Muhtar Paşa hazretleri aracılığıyla)	11.000
Malay şehri Müslüman halkı	128.620
Haşmetli Bhopal Hâkimesi hazretleri	154.681
<i>El-Müşir</i> Gazetesi Müdürü Fazlulhüseyin Efendi aracılığıyla	8.800
Lucknow şehrinde Müeyyidü'l-İslâm aracılığıyla	110.000
Karaçi'de Sinde Kızılay Kâtibi Hacı Abdullah Harun Efendi	33.550
Karaçi'de Sinde Kızılay Kâtibi Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla Cikebabad'da Adem Han Kehusu Efendi	4.900
Haydarabad'da Hicaz Demiryolu Yardım Toplama Komisyonu Kâtibi	7.366
Hoşdil Han Reis Kühat	44.050
Lahor'da yayınlanan <i>Vatan</i> Gazetesi sahibi aracılığıyla	110.437
Nilgeri Müslümanları tarafından Hanbahadır A. R. Hacı Fakir Muhammed Site Efendi	188.793
Bârekpur İslâm cemaati	1.434
Delhi'den	15.461
Lucknow şehrinde Nüvvâb Hasan Han hazretleri	14.790
Kalküta'da Cihandar Nüvvâb-ı Encümen-i İslâm başkanı	27.292
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	91.872,20
Bombay eşrafından Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	885.000
Bombay eşrafından	220.950
Kalküta'da Ekrem Han hazretleri	77.350
Barisal Kızılayı	33.150
Muradabad dâhilinde Saraytarım kasabasından Muhammed Nazar Ali Han	11.006
Hindistan'da Alianz Bank of India aracılığıyla	7.358,10
Kemberli Kızılayı	17.610
Enbale Kızılayı	13.267
Kaliket'te Zînetü'l-İslâm Encümeni	25.879

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Mirte'de Müftü Sadullah Efendi aracılığıyla ve İlâhîbahş Efendi aracılığıyla	6.184
Rampur Müslüman halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	121.191
Amritsar İslâm Encümeni	11.000
Hayırpur'da Muhammed İbrahim Vezirî Efendi hazretleri	55.000
Karaçi'de Kızılay Kâtibi Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla	55.000
Haşmetli Bhopal Hâkimesi hazretleri	184.857
Kalküta'da Hüseyin Kasım Arif Efendi hazretleri	20.769
Lucknow Kızılay Kâtibi Nâzırüddin Hasan Efendi aracılığıyla	110.000
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi aracılığıyla	5.500
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi	7.370
Bombay'da Can Muhammed Ömer Efendi aracılığıyla	29.139
Haydarabad'dan	110.312
Kalküta Kızılayı	8.658
Haydarabad Kızılayı	110.735
Haydarabad-ı Sind'de Metari Kızılayı adına Karaçi Kızılayı Başkanı Gulâm Muhammed-i Serhendî hazretleri	77.000
Delhi'de H. E. Kerem ve Muhammed Şefî Efendiler aracılığıyla	67.650
Brili'de Mahir Muhammed Efendi aracılığıyla	14.740
Bombay'da Türk ve Arap Kadınlar Cemiyeti Başkanı Münire Hanımefendi aracılığıyla	194.700
<i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Muhammed Alibahş Efendi aracılığıyla	11.000
Belucistan Müslüman halkı adına Küete Kızılay Başkanı Büleend Han hazretleri	44.200
Delhi'de faziletli Cenab Şah Mevlâna Ebulhayr Efendi	5.300
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	66.387
Delhi muteber eşrafından on bir kişi	41.030
Bombay eşrafından Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	220.750
Bombay'da Bandiya Katimavar Efendi aracılığıyla	20.088
Bombay'da Katihavar Tüccar-ı Encümen-i İslâm'dan	66.225
Kalküta'da Hüseyin Kasım Arif Efendi aracılığıyla	220.474
Muradabad'da Muhammed Şevket Han hazretleri	3.250
<i>Ziyaü'l-İslâm</i> Gazetesi Sahibi Muhammed Fazıl Hüseyin hazretleri aracılığıyla	22.000
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi İlâhîbahş Efendi aracılığıyla	7.370
Zahm'dan	3.486
Brili Kızılayı	69.060
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	59.349,20
Gridil şehrinde Muhammedan Encümen-i Muhammedan Nazım Ali Serdar	3.745
Hindistan'dan Kok Kumpanyası aracılığıyla	14.500

Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	3.349
Bombay eşrafından Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	331.125
Batavya'da Ebubekir Attas Efendi	52.574
Bombay'da Kenk Kenk ve Ortakları aracılığıyla	2.296
Çatakünek İslâm Cemaati	82.781
Madras Fahrî Şehbenderliği aracılığıyla	139.831
Amritsar şehrinde Encümen-i İslâm Kâtibi Habibullah Efendi'den Sadâret aracılığıyla	22.100
Kalküta'dan	3.485
Küçin'de Kızılay Başkanı Hacı Abdullah ve Hacı Adem Efendiler aracılığıyla	44.125
Küçin'de Alpay Sehayeti Efendi aracılığıyla	22.062
Muradabad'da <i>el-Müşir</i> Gazetesi sahibi aracılığıyla	2.206
Delhi'de Hacı Fazl Bâri Muhammed Emin Efendi aracılığıyla	11.000
Kalküta'da Hüseyin Kasım Arif Efendi aracılığıyla	219.725
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi aracılığıyla	11.000
Diobend şehrinde Dârülulûm Müdürü Mevlevî Ahmed Efendi	110.312
Kalküta'dan	955
"	5.531
Sinde Eyaleti'nde Karaçi Kızılay Veznedarı Hacı Abdullah Harun Efendi aracılığıyla	55.000
Bombay itibarlı eşrafından Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	158.570
Bombay'da Kâthyevâr Müslim Cemiyeti'nden Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	66.075
Brili'de Kızılay Veznedarı Çudheri İştîyak Ahmed Efendi	8.800
Muzulyades şehrinde S. S. S. adına	2.942,30
Rangoon'da Kasım, Muhammed Ali, Yakub Efendiler	717,30
Kalküta'da <i>Muhammedî</i> Gazetesi Sahibi Ekrem Han aracılığıyla	77.044
Kalküta'da Barisal'de Kızılay merkezi	11.006
Kalküta Müslüman halkı	337.565
Rampur Müslüman halkı (Kamerşah Han Efendi aracılığıyla)	52.449
Bombay eşrafından (Londra Büyükelçiliği aracılığıyla)	198.439
Kalküta'da Nüvvâb Makar Efendi	1.312
Brili'den Lucknow Kızılay Cemiyeti vasıtasıyla Brili halkı	5.184,20
" " " " " " "	11.587
Barebengi'de Redoli'de oturan Müslüman halk	19.131
İngiltere Büyükelçiliği aracılığıyla Hindistan Müslüman halkı	12.467
" " " " " " "	30.011
" " " " " " "	7.303
" " " " " " "	1.854
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi aracılığıyla	11.000
91. Pencap Alayı Müslüman askerleri	8.089
Hindistan Müslüman halkı	7.773
Hindistan Müslüman halkı	19.843,20

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Kalküta'da Hüseyin Kasım Arif Efendi hazretleri	330.600
Madras Müslüman halkı	51.002,20
Karaçi şehrinde Muhammed Dina Efendi aracılığıyla	22.025
82. Pencap Alayı Müslüman subay ve askerleri	4.931
Belucistan Eyâleti'nin merkezi Küete şehri Kızılayı	99.000
Saharanpur Kızılay merkezi	55.031
Çitakünk Muhammed Kâzım Ali Efendi	22.037
Kalküta'da Encümen-i Müfidü'l-İslâm	13.207
Charterd Bank of India Limited aracılığıyla	21.982
Kalküta'da Ebulhayr Efendi	1.811
Allahabad Müslüman halkı	36.609
Hankâ Kühat Müslümanları	33.018
Berma Müslüman halkı eşrafından İbrahim Ali Molla hazretleri	88.100
Potati şehrinde Muâvenetü'l-İslâm Cemiyeti adına Abdullah Kuvveti Efendi aracılığıyla	22.000
Encümen-i İhvânüssafâ'dan Bank of India Limited aracılığıyla	17.770
Madras'ta Han Bahadır Abdülaziz Padişah Sahib aracılığıyla	95.130
Şemle'de Encümen-i İslâm Kâtibi M. E. Seyyid Hâdi	577,20
Delhi'de <i>Comrade</i> Gazetesi aracılığıyla	110.062
Madras'ta Kotray Petray Müslüman halkı	165.187,35
Bombay eşrafından Londra Büyükelçiliği aracılığıyla	472.326
Cawnpore Kızılay Başkanı Seyyid Fazlurrahman Efendi	11.000
Chandpur'da Razıyüddin Efendi hazretleri aracılığıyla	2.200
Brili Kızılay Muhasebecisi Ahmed Abdülvedud Efendi aracılığıyla	4.400
" " " " " " "	4.400
" " " " " " "	4.400
" " " " " " "	4.400
" " " " " " "	1.650
" " " " " " "	2.530
" " " " " " "	4.400
Kümila'da Chandpur'da Çordi Ahmed Gazi Efendi	4.400
Şehuda'da Glamans Şart	4.400
Kümila'da Chandpur'da Çordi Ahmed Gazi Efendi	4.400
" " " " " " "	4.400
Kütah Seyyid Mahir Hüseyin Vekil Efendi	4.400
" " " " " " "	4.400
Kâşi'de Muhammed Cebbar Encümen	4.400
Benares şehrinde Nezir Ali Efendi	4.400
Ketesaray Conpur'da Muhammed Bayran Efendi	4.400
Kether'de Abdülaziz Efendi	4.400
Bombay'da Meserret Hüseyin Efendi	4.400
Azamgarh'ta Mirza Muhammed Selim Efendi	4.400

Şahpur'da Ahmed Arif Efendi	8.800
Aligarh'ta Seyyid Fazıl el-Hasan Hasret Efendi	330
Medyanpur'da Muhammed Necmü'l-Hak Efendi	550
Hanpur Bahavelpur Riyaz el-Hasan	550
" " " "	577,50
Aligarh'ta Eşref Han Efendi	3.630
Cawnpore'da Şah Kadir Bekir Efendi	261,50
Bombay'da Şemsülbâri Hacı İsmail Efendi	5,50
Thane'de Behundi'de Gulâm Benî Fakih Efendi	2.530
Benares'te Hacı Zamir Muhammed Efendi	4.400
Benares'te Abdülaziz Abdülkadir Efendi	4.400
Benares'te Hacı Muhammed İsmail Efendi	4.400
Benares şehrinde Muhammed Fazl Muhtar Efendi	4.400
Benares şehrinde Habiburrahman Efendi	4.400
Benares şehrinde Hafız Hasan Ali Vekil Efendi	4.400
Benares şehrinde Hasan Rıza Han Efendi	4.400
Benares şehrinde Muhammed Üveys-i Karnî Efendi	4.400
Benares şehrinde Mirza Selim Vekil Efendi	4.400
Benares şehrinde Mustafa Muhtar Efendi aracılığıyla	4.400
Benares şehrinde Azamgarh	4.400
Benares şehrinde Hekim Ahmed Hasan Efendi	4.400
Mezar'da Sadabad'da Selâfet Ali Efendi	4.400
Aligarh'ta Eşref Han Efendi	1.760
Aligarh'ta Seyyid Fazlül-Hasan Efendi	330
" " " " "	770
Brili'de Hâfız Râzi Han	3.200
Kalküta'da Sporyan Muhammediler Cemiyeti	5.400
Kalküta'da Abdurrahman Efendi	7.653
Diobend'de Muhammed Mahbub Ali Han	1.056
Şahgenç Cawnpore'da Hacı Ali Hasan Efendi	770
Kümila'da Chandpur'da Çordi Ahmed Gazi Efendi	4.400
" " " " " "	4.400
Hanpur Bahavelpur'da Riyazül-Hasan Efendi	4.400
" " " " "	4.400
Ketesaray Cawnpore'da Muhammed Efendi	110
Şahgenç'te Cawnpore'da Hacı Ali Hasan Efendi	770
Cawnpore'da Hâfız Muhammed Efendi	458,50
Ketesaray'da Abdullah Efendi	577
Kalküta'da Mevlevî Muhammed Abdülgaffar Efendi	73,1/2
Kalküta'da Mevlevî İhsan Ali Efendi	1.177,1/2
Ketiher'de Siracgenç'te Abdülaziz Efendi	3.300
Şahgenç Cawnpore'da Evlâd Hasan Efendi	440
Ketesaray'da Cawnpore'da İlâhîbahş Efendi	770
Ketesaray'da Muhammed Semî Efendi	880
Ketesaray'da Nezir Ahmed Han Efendi	1.100

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Tümkü'de Berma'da Mevlvî Seyfullah Efendi	1.100
Cern Rayapetna Müslümanları tarafından Hasan Efendi aracılığıyla	902,50
Delhuzi'de Dr. Eşref Han Efendi	2.970
Midnapur'da Necmülhak Efendi	660
Ketesaray'da Seyyid Alibahş Efendi	770
Aligarh'ta Dr. Eşref Han	2.750
Aligarh şehrinde Seyyid Fazlülhasan Efendi	385
Pilibehit'te Ekberî Pigem duhter-i Abdurrahman Efendi	1.100
Oxford'da Prens Abdülkâsım Han	1.100
Tümkü'de Berma'da Muhammed Seyfullah Efendi	2.200
Aligarh City'de Seyyid Fazlülhasan Efendi	660
Aligarh City'de Dr. Eşref Han Efendi	2.200
Aligarh City'de Seyyid Fazlülhasan Efendi	440
Mirzapur İslâm Cemaati	990
" " "	2.200
Tümkü'de Molla Seyfullah Efendi	2.043
" " " "	880
Aligarh City'de Şekûretünnisâ Hanım	770
Cawnpore'da Şahgenç Abdurrahman Mecid Efendi	2.640
Akibetpara'da Muhammed Kamer Ahmed Efendi	731,50
Thane'de Behundi'de Gulâm Benî Şerefeddin Efendi	4.400
Chandpur'da Ahmed Gazi Efendi	4.400
Benares'te Abdülvahîd Han Vekil	4.400
Benares'te Muhammed Ömer Efendi	4.400
Benares'te Şah Hüseyin Vekil Efendi	4.400
Benares'te Muhammed Gazi Vekil Efendi	4.400
Benares'te Mazhar Abbas Efendi	4.400
Kalküta'da Beliaghata'da Mevlvî Muhammed Abdülgafur Efendi	660
Amritsar'da <i>Vekil</i> Gazetesi Sahibi Alibahş Efendi	8.390
Lucknow'da Kızılay Cemiyeti	109.969
Haşmetli Bhopal Hâkimesi hazretleri	65.900
Kanpursup Müslüman halkı	38.522 ²⁸

Balkan Savaşlarında yardımların en önemli bölümünü İslâm dünyasından gelenler meydana getirmiştir. Toplamı 263 bin liraya ulaşan bu yardımların dökümü aşağıdaki şekildedir. Yalnız bu toplam içinde 28

²⁸ a.g.e., s. 269-279.

bin kûsur liralık bir para, gönderildiği yerler açıklanmaksızın İngiliz bankaları aracılığıyla yardım adıyla gelmiştir. Bu paraların tamamının Hindistan'dan gönderildiği ihtimali yüksektir. Buna göre Hindistan yardımlarını 157 bin lira değil, 185 bin lira olarak kabul etmek gerekir. Diğer ülke halklarıyla bir karşılaştırmada bulunulduğunda ilk sırayı Hindistan'ın aldığı görülmektedir:

	Osmanlı Lirası
Hindistan	157.044
Rusya Müslümanları	19.464
Cezayir	13.804
Güney Afrika Müslümanları	13.311
Mısır	9.857
Bosna ve Hersek	6.210
Afganistan	3.734
Romanya Müslümanları	3.255
İran	2.597
Batavya	1.599
Bulgaristan Müslümanları	986
Kıbrıs	963
Tunus	612
Çin Müslümanları	372
Batı Avustralya	294
Girit	75
Bingazi	7 ²⁹

Osmanlı Kızılayı'na en büyük yardım Hindistanlı Müslümanlar kanalıyla olmuştur. Kızılay 2. Başkanı Dr. Besim Ömer Bey'in ifadesine göre Hindistanlı Müslümanlar "menba‘-ı esâsî-i i‘ânât", yani "yardımların ana kaynağı"dırlar³⁰.

Hint Müslüman halkının yardım anlayışı ve Osmanlı'ya bakışı sonraki dönemlerde de devam etmiştir. I. Dünya Savaşı yılları içerisinde ve Milli Mücadele'de de söz konusu destek yardım faaliyetleri eksilmeden devam etmiştir.

Dileğimiz, Türkiye-Pakistan ilişkilerinin eskiden olduğu gibi günümüzde de güzel bir şekilde devam etmesidir.

²⁹ a.g.e., s. 213.

³⁰ BOA, HR-SYS, 2171/17.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

EKLER

I- FOTOĞRAFLAR

1

Genel Hindistan Hilâl-i Ahmer Sıhî Heyeti. Ortada reisleri Dr. Ahmed
Ensârî Bey³¹

³¹ *Albüm*, s. 138.

Kadırğa Hastanesi'nde Hind Hilâl-i Ahmed Heyeti ve gönüllü hastabakıcı hanımlar ile birlikte Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sıhhiye Heyeti³²

³² *Albüm*, s. 99.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

3

Londra'da tahsilde iken Kızılay'a yardım için gelen ve beraberlerinde masrafını da üstlenerek Mısırlı bir doktor getiren Hindistan asilleri: Ortada Mısırlı Dr. Selim, sağında Seyyid Hasan Âbid-i Caferî, solunda Seyyid Muhammed Hüseyin, arkada Abdülhak ve Seyyid Âl-i İmrân³³

³³ a.g.e., s. 199.

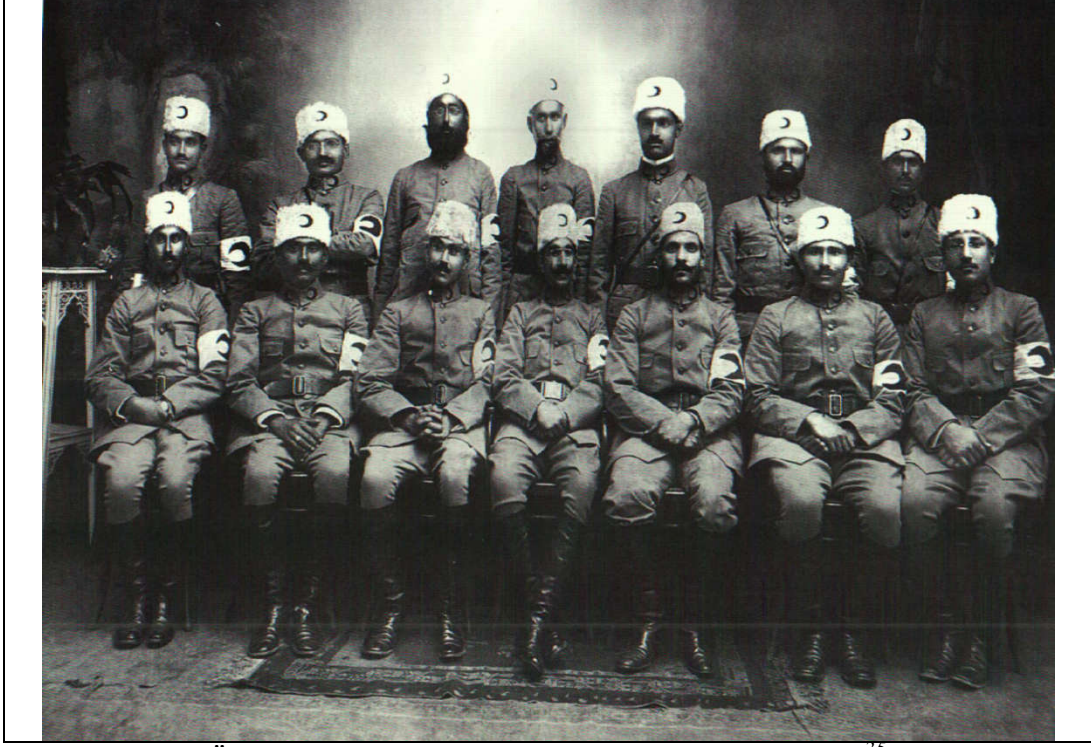
Hindistan Bombay Fukara-yı İslâmiye Kızılay Sağlık Heyeti:
Ortada kaputlu Baştabip Mehmed Hüseyin³⁴

³⁴ *a.g.e.*, s. 216.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

5

Ömerli'de Hindistan Bombay Hilâl-i Ahmer Heyeti³⁵

³⁵ *Albüm*, s. 86.

Hadımköy Hilâl-i Ahmer Hastanesi'nden: Ortada Genel Hindistan Hilâl-i Ahmer Reisi Dr. Ahmed Ensari Bey, sağda Menzil Sıhhiye Müfettişi Ali Galip Bey, solda Bombay Hilâl-i Ahmer Reisi Dr. Mehmed Hüseyin Bey³⁶

³⁶ *Albüm*, s. 169.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

7

Hindistan Bombay Fukara-yı İslâmiye Kızılay Sağlık Heyeti'nin seyyar hastanesi,
cami çadırı ve minaresi³⁷

³⁷ *Albüm*, s. 87.

Hint Kızılay Sağlık Heyeti yemekte³⁸

³⁸ *Albüm*, s. 87.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

9

Genel Hindistan Hilâl-i Ahmer Heyeti tarafından Ömerli'de yaptırılan çeşmeler³⁹

³⁹ *Albüm*, s. 178.

Çanakkale'de Hint Kızılay Hastanesi olarak kullanılan bina⁴⁰

⁴⁰ *a.g.e.*, s. 148.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

11

Hint Kızılay Hastanesi'nde bir koğuş⁴¹

⁴¹ *a.g.e.*, s. 155.

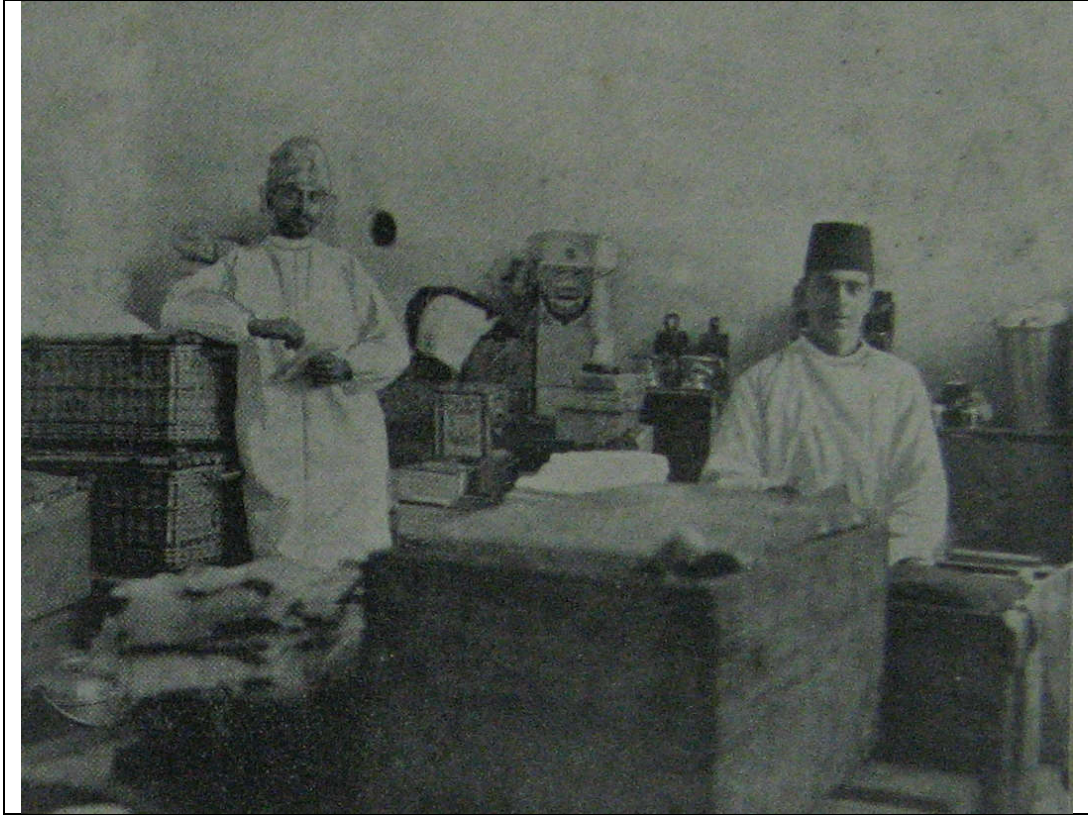

Hint Kızılay Hastanesi'nde bir koğuş⁴²

⁴² *a.g.e.*, s. 159.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

13

Genel Hint Kızılay Hastanesi ambarı
(El-Vefdü't-Tıbbî min-Bilâdi'l-Hind⁴³)

⁴³ *a.g.e.*, s. 160.

14

Hint Kızılayı İkinci Heyeti Seyyar Hastanesi⁴⁴

15

Hint Kızılay Seyyar Hastanesi'nde bir çadır⁴⁵

⁴⁴ *Albüm*, s. 174.

⁴⁵ *Albüm*, s. 175.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

16

Hint Kızılayı İkinci Heyeti Seyyar Hastanesi:
Hastalar ve personel dinlenirken⁴⁶

17

Hint Kızılayı İkinci Heyeti Seyyar Hastanesi'nde tecrit çadırları⁴⁷

⁴⁶ a.g.e., s. 163.

⁴⁷ a.g.e., s. 166.

Hint Kızılayı Ömerli Hastanesi'nin sedyecileri⁴⁸

⁴⁸ *a.g.e.*, s. 169.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

Hindistan Bombay Fukara-yı İslâmiyesi Kızılay Sağlık Heyeti
Hastane çadırlarına yaralı nakliyatı⁴⁹

⁴⁹ *a.g.e.*, s. 218.

II- ARŞİV BELGELERİ

1

Balkan Savaşı'nda yaralanan Osmanlı askerlerinin tedavisine ve şehit olan askerlerin geride bıraktıkları yetimlerinin ihtiyaçlarına harcanmak üzere 3.000 İngiliz lirasının İstanbul'da Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne gönderildiği

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 7 Teşrîn-i Sâni sene 1912 tarihli ve Hindistan'da kâin Delhi şehri a'yân ve mu'teberânından on zâtın imzâsıyla takdîm kılınan arızanın tercemesidir.

Balkan Muhârebesi'nde mecrûh olan asâkir-i Osmaniye'nin tedâvisine ve asâkir-i merkûmeden şehîd olanların eytâm ve erâmilinin tehvîn-i ihtiyâcâtına medâr olmak üzere zât-ı sâmi-i fahîmânelerine leffen takdîm eylediğimiz üç bin İngiliz lirasını nâtik çekin Dersaadet'deki Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Riyâseti'ne îsâl ve meblağ-ı mezkûrun vusûlünü müş'ir makbûz ilmühaberi[n]in taraf-ı âcizânemize lütfen irsâl buyurulmasını istirhâm eyleriz. Asâkir-i Osmaniye'nin şanlı bir muzafferiyet ihrâz eylemelerini bârgâh-ı kibriyâdan niyâz u tasarru' eder ve asâkir-i merkûmenin dîn-i mübîn-i İslâm ile müslümânların hukuk u menâfi'ini müdâfa'a husûsuna sarf-ı mâ-hasal-ı gayret eyleyeceklerini kaviyyen ümîd eyleriz.

Dehli'de yakın bir zamânda daha çok para cem' u tahsîl ederek zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine takdîm eyleyebileceğimizi ümîd ederiz. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

Makbûz ilmühaberi âtîdeki adrese irsâl buyurulmalıdır:

Dehli'de Havili Hüsameddin Haydar'da;

Bazar Balımaran'da Hâfız Muhammed Yakub, Muhammed Yusuf

13 Teşrîn-i Sâni sene [1]328 [26 Kasım 1912]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

مدیر عمومی صالح	مدیر محمد	مخبر محمد	مترجم محمد	یا بنی نظاره کار محمد امین
<p>سند مبلیل صدر اعظمی ۷ لریه ۱۹۱۴ تاریخ و تصدیق نامه دهمی شهری اعیان و معتبرانده ارباب ذانت انفاید و جملہ عرفان ترجمہ تقدیم قندہ</p> <p>بالقاء حاجہ سنده مجموع اولادہ عاک عثمانیہ نیک ندوایہ و عاکر متودرہ شہید اولاد نیک ایام والطنہ تہرہ احتیاجانہ مدارالمجہ اوررہ ذات سامی فحمانہ اینہ لقا تقدیم البدیک اورہوز الطر لرائی ناطقہ حکاک دیارندہ کی اصلاح احمد جمعیتی راستہ ایصال بیورگی جلالیہ و مبلغ مذکورہ وصولی مشرقیہ عم و فیک کوف عافانہ زہ لقا ایصال بیورگی استرجام ایڈرہ عاک عثمانیہ نیک شانی بر فطرت اور ایڈری ایچ بارگاہ کبریا و نیاز و تصدیق و عاکر رقوم نیک رہہ بیہ اسلام ایڈرہ نیک</p>				

فارسیه
ترجمه سیدی
نور و
۲

حقوقه و منافعی مدافع ~~نیک~~ ~~مستحق~~ ~~صوفی~~ حاصل غیرت
قویاً
ایده کلیدی / امید آینده ایران

ایده کل
و کلیه من قبیه بر راننده و صاحبان باره جمع و تفهیل ~~ایده کل~~
سلیقه سانی صدارت سنا صیارتیه تقدیم ~~ایده کل~~ کلیدی ایده ای در
بین راه طریقه شرافت مقاماتیه زبیه اتی از ~~کل~~
مقبول عم و فاعله آینده کی از ~~ایده کل~~ ایده کل
و کلیه حاوی حامی الیه ~~ایده کل~~ دیده ده
(بازار بالی مارانه) ده حاوی ~~ایده کل~~ محمد ~~ایده کل~~ محمد ~~ایده کل~~ محمد

BOA, HR-TO, 542/148

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

2

**Balkan Savaşları sebebiyle İstanbul'a gelmekte olan muhacirler için
Hindistan Müslüman liderlerinden Emir Ali tarafından 800 İngiliz lirası
gönderildiği**

Meclis-i Vükelâ müzâkerâtına mahsûs zabıt varakasıdır.

Hulâsa-i Meâli

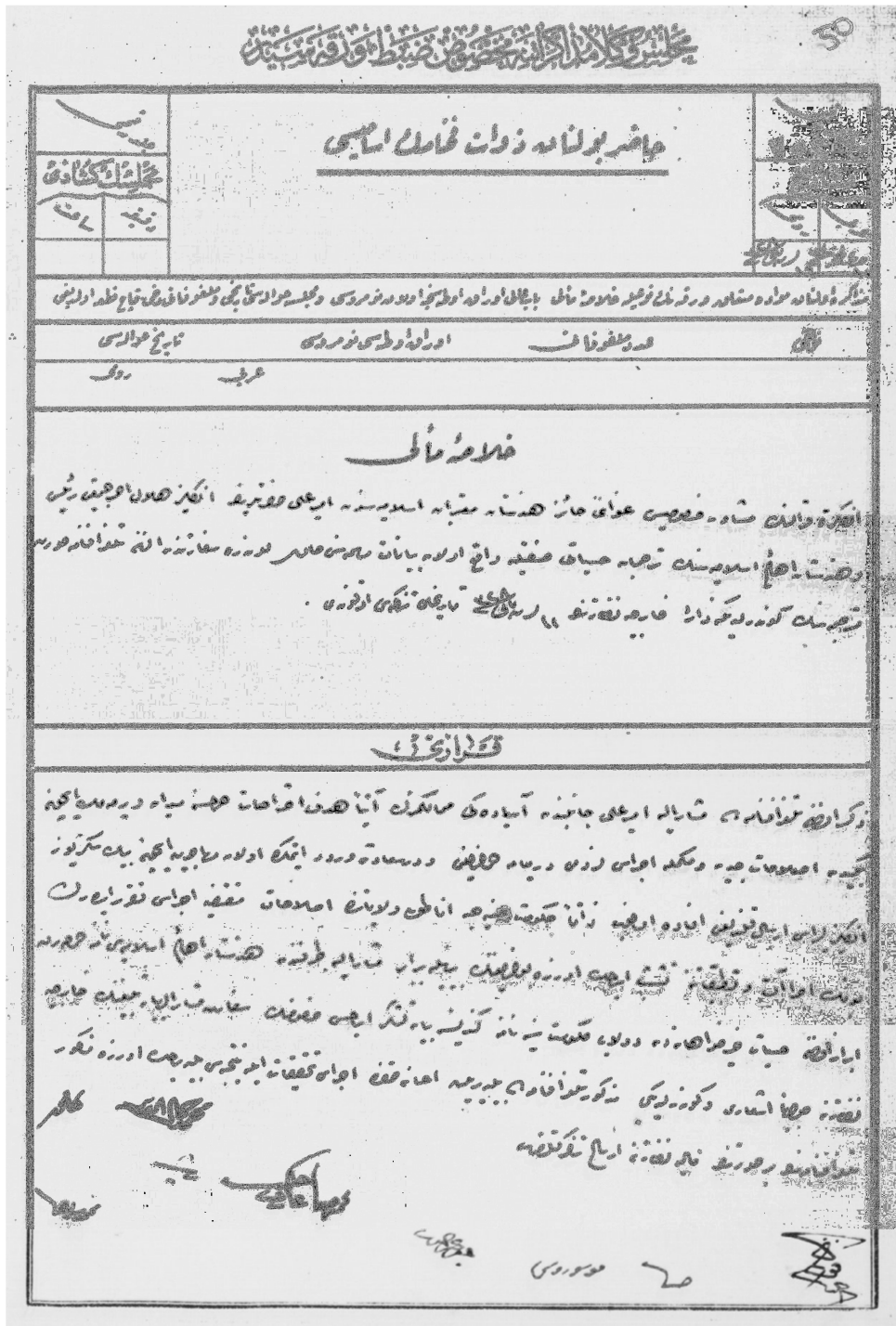
İngiltere kralının müşâvir-i husûsîsi unvânını hâiz Hindistan mu'teberân-ı İslâmiyesinden Emir Ali hazretlerinin İngiliz Hilâl-i Ahmer Cemiyeti reîsi ve Hindistan ahâlî-i İslâmiyesinin tercümân-ı hissiyâtı sıfatıyla vâki' olan beyânât-ı mühimmesini hâmil Londra Sefâreti'nden alınan telgrafnâme sûret-i mütercemesinin gönderildiğine dâir Hâriciye Nezâreti'nin 11 Teşrîn-i Sâni sene [1]328 târihli tezkeresi okundu.

Karârı

Zikrolunan telgrafnâmede müşârunileyh Emir Ali cânibinden Asya'daki memâlikimizin âtiyen hedef-i ihtirâsât olmasına meydân vermemek için yeniden ıslâhât-ı ciddiye ve mükemmele icrâsı lüzûmu dermeyân olduğu ve Dersaadet'e vürûd etmekte olan muhâcirîn için bin sekiz yüz İngiliz lirası irsâl kılındığı ifâde olunup zâten Hükûmet-i Seniyyece Anadolu vilâyetinde ıslâhât-ı mukteziye icrâsı takarrür ederek bunun icrâât ve tatbikâtına teşebbüs edilmek üzere bulunduğu beyânıyla berâber müşârunileyh tarafından Hindistan ahâlî-i İslâmiyesi nâmına olarak ibrâz olunan hissiyât-ı hayrhâhânedan dolayı Hükûmet-i Seniyye nâmına kendisine teşekkür edilmesi husûsunun sefâret-i müşârunileyhâya tebliğinin Hâriciye Nezâreti'ne cevâben iş'ârı ve gönderildiği mezkûr telgrafnâmede bildirilen i'âne hakkında icrâ-yı tahkîkât ile nefîcesi bildirilmek üzere mezkûr telgrafnâmenin bir sûretinin Mâliye Nezâreti'ne irsâli tezekkür kılındı.

17 Zilhicce sene [1]330 / 14 Teşrîn-i Sâni sene [1]328 [27 Kasım 1912]

(Meclis-i Vükelâ üyelerinin imzaları)

BOA, MV, 171/50

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

3

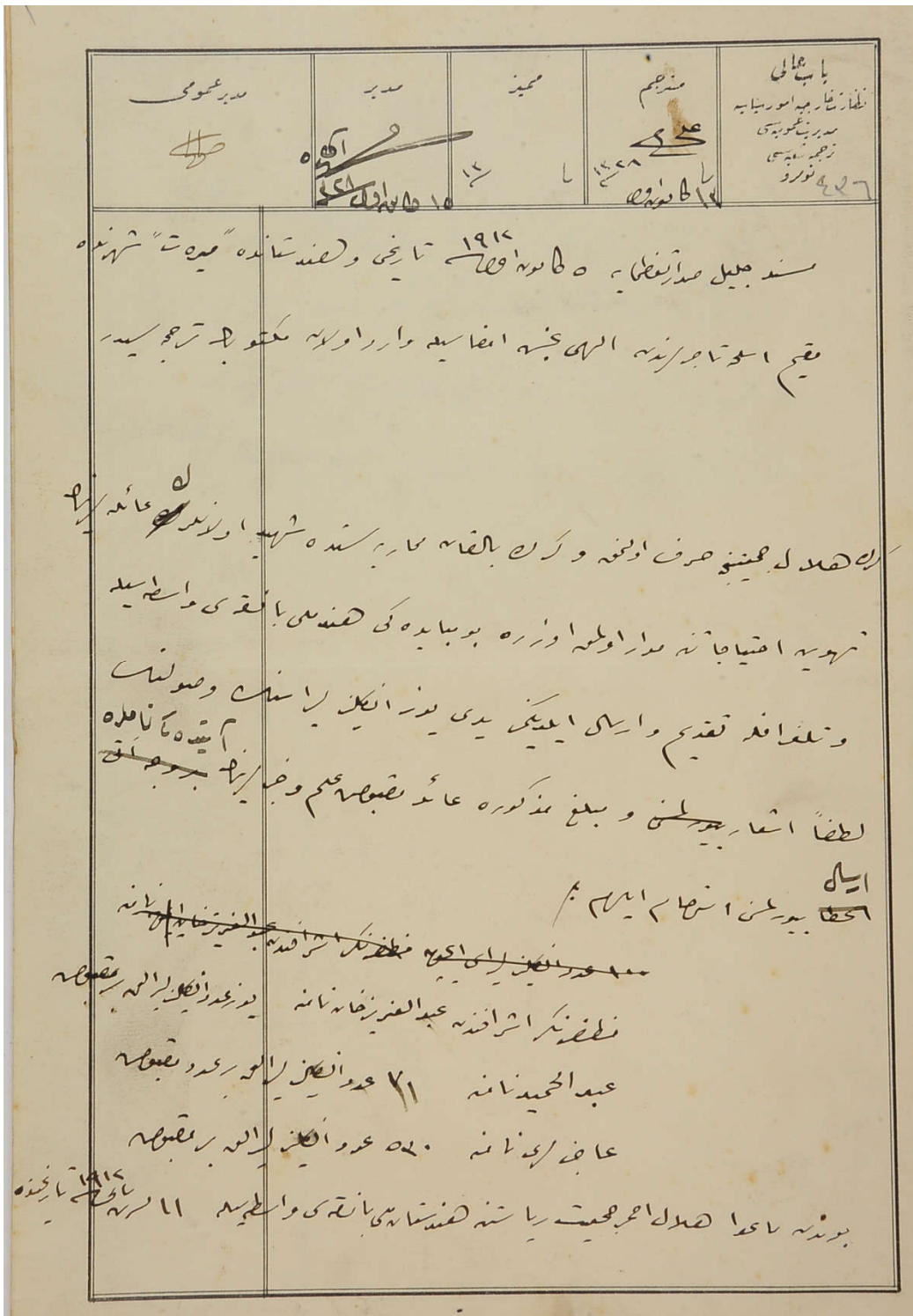
**Hilâl-i Ahmer Cemiyetince sarf edilmek ve Balkan Savaşı'nda şehit olanların
ailelerinin ihtiyaçlarına harcanmak üzere Bombay'daki Hint Millî Bankası
aracılığıyla 700 İngiliz lirası gönderildiği**

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 5 Kânûn-ı Evvel sene 1912 târîhi ve Hindistan'da Meerut şehrinde mukîm esliha tâcirlerinden İlâhibahş imzâsıyla vârid olan mektûbun tercemesidir.

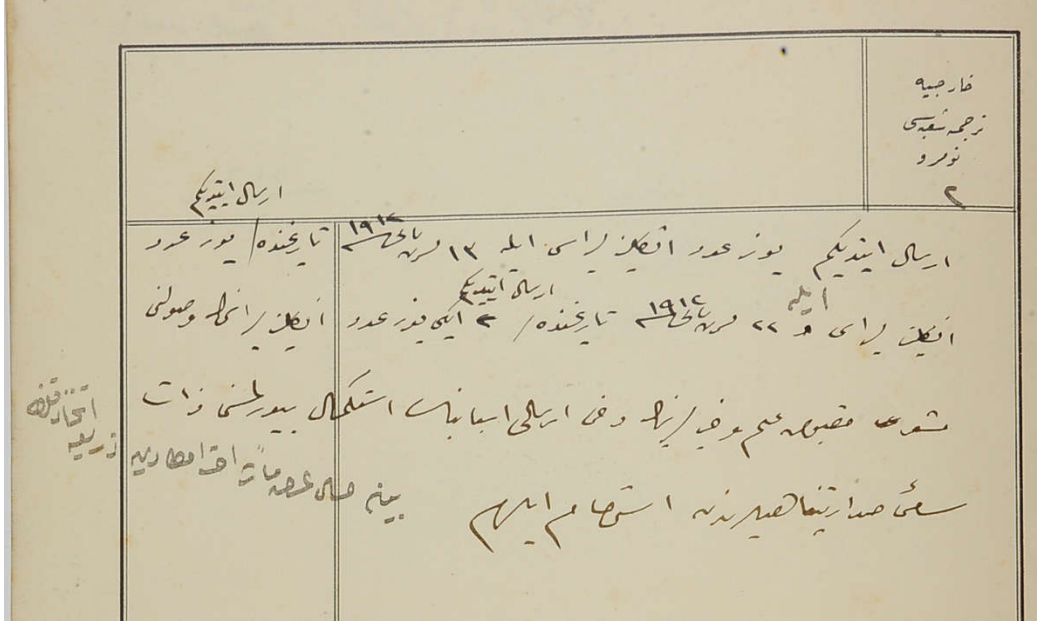
Gerek Hilâl Cemiyetince sarf olunmak ve gerek Balkan Muhârebesi'nde şehîd olanların âilelerinin tehvîn-i ihtiyacâtına medâr olmak üzere Bombay'daki Hind Millî Bankası vâsıtasıyla ve telgrafla takdîm ve irsâl eylediğimiz yedi yüz İngiliz lirasının vusûlünün lütfen iş'âr ve meblağ-ı mezkûra âid makbuz ilmühâberlerinin âtîdeki nâmlara irsâl buyurulmasını istihâm eylerim.

Muzaffarnagar eşrâfindan Abdülaziz Hân nâmına yüz aded İngiliz liralık makbuz, Abdülhamid nâmına 71 aded İngiliz liralık bir aded makbuz, âcizleri nâmına 530 aded İngiliz liralık bir makbuz, bundan mâ'adâ Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Riyâseti'ne Hindistan Millî Bankası vâsıtasıyla 11 Teşrîn-i Sâni sene 1912 târîhinde irsâl etdiğim yüz aded İngiliz lirası ile 12 Teşrîn-i Sâni sene 1912 târîhinde irsâl etdiğim yüz aded İngiliz lirası ile 22 Teşrîn-i Sâni sene 1912 târîhinde irsâl etdiğim 2 yüz aded İngiliz lirasının vusûlünü müş'ir makbuz ilmühâberlerinin dahi irsâli esbâbının istikmâl buyurulmasını zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerinden istihâm eylerim. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

15 Kânûn-ı Evvel sene [1]328 [28 Aralık 1912]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

BOA, HR-TO, 543/41

4

Balkan Savaşı'nda yaralan Osmanlı askerlerinin tedavisi ve savaşta şehit olan askerlerin çocuklarının ihtiyaçlarının karşılanması için Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne 373 İngiliz lirası gönderildiği

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 5 Kânûn-ı Evvel sene 1912 târîhli ve Delhi eşrâf ve mu'teberânından on bir zâtın imzâlarıyla takdîm olunan arızanın tercemesidir.

Balkan Muhârebesi'nde mecrûh olan asâkir-i Osmaniye'nin tedâvîsi ve muhârebe-i mezkûrede mertebe-i şehâdeti ihrâz eyleyenlerin eytâm u erâmilinin tehvîn-i ihtiyâcâtı için Hilâl-i Ahmed Cemiyeti reisine tevdi' u teslîm buyurulmak üzere 373 (üç yüz yetmiş üç) aded İngiliz lirasını nâlık bir kıt'a çek leffen zât-ı sâmi-i fâhîmânelerine takdîm kılındı. Meblağ-ı mezkûrun cemiyet-i mezkûre reisine îsâli ile bunun vusûlünü müş'ir makbûz ilmühaberinin dahi irsâli esbâbının istikmâl buyurulmasını ricâ ederiz. Asâkir-i Osmaniye'nin ihrâz-ı muzafferiyet eylesmesini Cenâb-ı Kâdir-i Mutlak hazretlerinden niyâz u tazarru' eder ve asâkir-i merkûmenin dîn-i mübîn-i İslâm'ın ve müslümânların hukûkunu müdâfa'a eylemelerini temennî eyleriz. Bir de 7 Teşrîn-i Sâni sene 1912 târîhinde takdîm etmiş olduğumuz üç yüz aded İngiliz lirasının vusûlüne dâir bir gûne ma'lûmât alamadığımızı zât-ı sâmi-i Sadâret-penâhîlerine arza mücâseret eyledik. Binâenaleyh her iki taksîtin vusûlünü müş'ir makbûz ilmühaberlerinin lütfen irsâl buyurulması müsterhamdır. İşbu makbûz ilmühaberleri Hindistan'da Delhi şehrinde Havili Hüsameddin Haydar mahallesinde Bazar Balimaran sokağında Hâfiz Muhammed Yakub, Muhammed Yusuf Payvalen nâmına irsâl buyurulmalıdır. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

15 Kânûn-ı Evvel sene [1]328 [28 Aralık 1912]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

مدیر عمومی	مدیر	مخبر	مستعمل	باشی نظاره کار مدیر ترجمه مترجم
<p>سند جلیل صدرتعلی - ۵ طابوہ ۱۹۱۳ء تاریخ و رجوع اشرف و معتبرانہ لایم تصدیق و عینہ اور در بعضی ذاتہ اشرف و در اول متنوب ترجمہ</p>	<p>بالقائہ محاسبہ کنندہ مجموع اولیہ عمارت عثمانیہ تک تداویس و محاسبہ مذکورہ در سربہ شہادتہ اور از ایلیارک ایلام و از انصاف تہودہ احتیاجاتی ایچہ عدول احوجتیں رئیسہ تودیع و تسلیم بیوہ اور (۲۷۴) اوہوہ نمبرہ اولیہ برائے ناظرہ بر قطعہ جہت اختلاف ذاتہ شہی نجمانہ نہ تصدیق کنندہ مبلغ مذکورہ محبت مذکورہ رئیسہ ایصال اید بوندہ وصول کنندہ فضلہ علم و غیرہ لخصہ ایصال ایجابیہ استہلال بیوہ شہی جا ایدرز عمارت عثمانیہ تک اور از نظریت ایمنی جناب تار رطلو فقہ تہذیبہ نیاز و تودیع ایچہ عمارت رطلوہ</p>			

فارسیه
زوجه سیدی
نور و

ایلیت

و به بیبه اسدک و سماندک هفتون رو فقه اهل بیت علیهم السلام
در ۷ سره ۱۹۱۳ تا ۱۹۱۴ تقدیم انجمن اولیین او هیئت اطفال لایحه
وصوله و آخر بر کتبه سلطنت الیه در شهری ذات کما حدیثنا حدیثه
علم بجا سرت اسدک / ^{نایب علی} کما ینه تقیطک و حصول شرفیه
علم و غیره لطفاً اسدک سید علی سرحد - تا استو فیله علم و غیره
فقد سنده و هی سنده ها و بی هم الیه سید سنده
بازار بالی مارا سوما خنده "حافظ محمد - تقی محمد یوسف باه والا
بینه ها که ^{نایب علی} است اف اطفال ریم
نامه اسدک سید علی
زریه اتقا زقره

BOA, HR-TO, 543/42

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

5

Balkan Savaşı'nda yaralanan ve şehit düşen Osmanlı askerlerinin dul ve yetimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere Panipat müslüman halkı tarafından 100 İngiliz lirası gönderildiği

Bâbîali
Nezâret-i Hâriciye
Umûr-ı Siyâsiye Müdüriyet-i Umûmiyesi
Tercüme Şu'besi
Numara
455

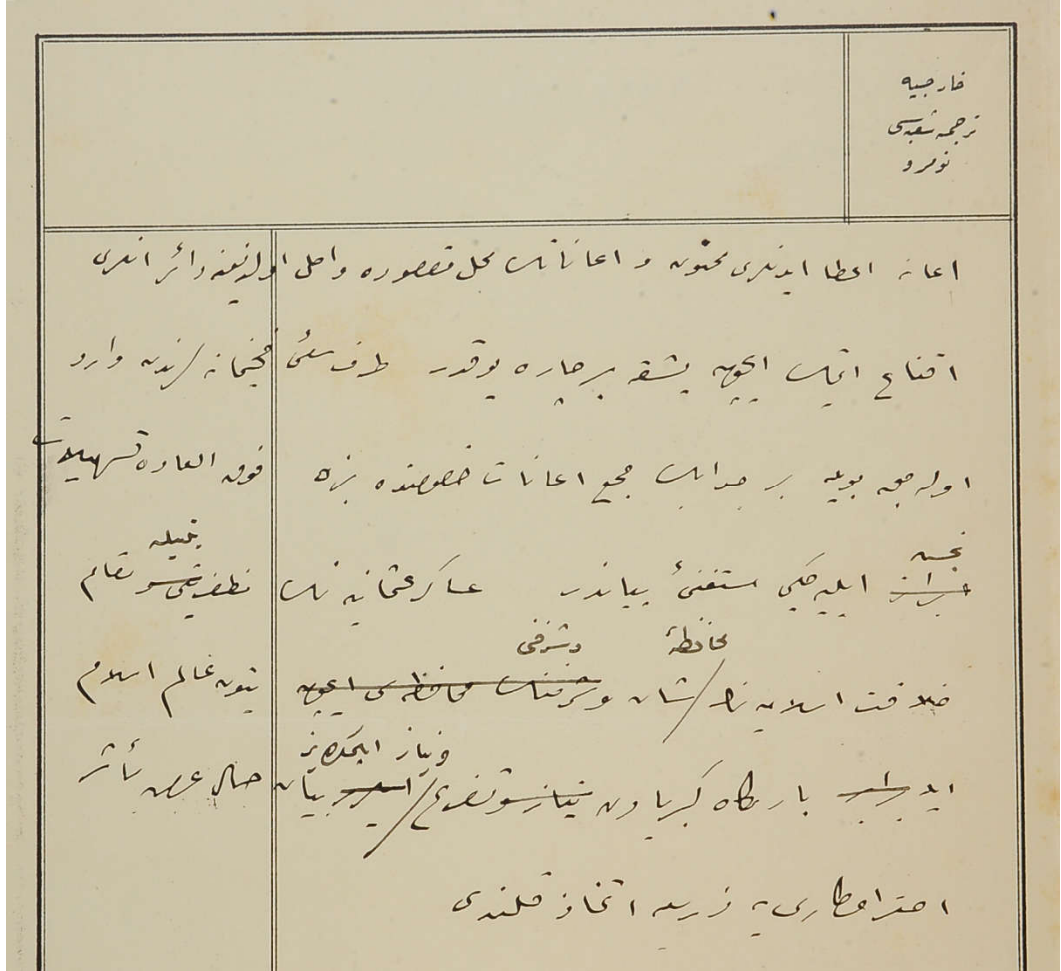
Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 10 Kânûn-ı Evvel sene 1912 târihi ve Hindistan'da kâin Panipat şehrinde kâin Hilâl-i Ahmer Cemiyeti Kâtibi Ebu Muhammed Muhyilislâm imzâsıyla vârid olan mektûbun tercemesidir.

Muhârebe-i hâzırada mecrûh ve şehîd olan asâkir-i Osmaniye'nin eytâm u erâmilinin tehvîn-i ihtiyâcâtına medâr olmak üzere Panipat şehri ahâlî-i İslâmiyesi tarafından i'tâ olunan yüz aded İngiliz lirasını nâtık ve 6/50 numara ile murakkam bir kıt'a havâlenâme -Hindistan Millî Bankası'nın havâlenâmesidir- leffen zât-ı sâmi-i fahîmânelerine takdîm kılındı. Buradaki Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin ikinci taksîtinin teşkîl eden mezkûr yüz aded İngiliz lirası ile birinci taksîtinin teşkîl etmiş olan iki yüz aded İngiliz lirasının vusûlünün lütfen iş'âr buyurulmasını istirhâm eyleriz. Zîrâ i'âne i'tâ edenleri memnûn ve i'ânâtın mahall-i maksûda vâsıl olduğuna dâir onları iknâ' etmek için başka bir çâre yoktur. Taraf-ı sâmi-i fahîmânelerinden vârid olacak böyle bir cevâbın cem'-i i'ânât husûsunda bize fevkal'âde teshîlât bahş eyleyeceği müstağnî-i beyândır. Asâkir-i Osmaniye'nin muzafferiyetiyle makâm-ı Hilâfet-i İslâmiye'nin muhâfaza-i şân u şerefini bütün âlem-i İslâm ile bârgâh-ı kibriyâdan tazarru' u niyâz etmekdeyiz. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

Fî 22 Kânûn-ı Evvel sene 1328 [4 Ocak 1913]

مدیر عمومی	مدیر	مخبر تاریخ	مشرف علی	باشی نظاره کار مدیریت ترجمه تور
<p>سید جلیل صدرالتکلیف ۱۰ طابره ۱۹۱۴ تاریخ و لغت نده کاتبه "انبیات" شهریده کلمه عدل احمد جعفی کاتبی ابو محمد علی الاسدوم افسانید وارد کرده مکتوبی ترجمه کرده</p>				
<p>مخبر حافیه ده مجروح و شهید اولاد عاکر عثمانیه نیک ایتم و اهلکات تهرود احتیاجات مدیر اولاد اوزره "انبیات" شهره تفحص اسلامیه لرضنه اعطاء اولاد فوز عدد</p>				
<p>انگلز ریاستی نامه و ۷/۵۰ نورو ایدر رقم بر قطعه حواله نامه (مکتوبه) لغز نامه من بانقده لاطرف حواله نامه (لغات لغزات منی تخمینا زینه</p>				
<p>تقدیم کلندی بوراره کی عدل احمد حسنیات ایلمی تقیظن تکلیف ایدر مذکره فوز عدد انگلز رای ایدر برخی تقیظن تکلیف اتمره اولاد ایلمی فوز عدد انگلز ریاسته وصولتک لطفنا اشد سیدر لسنی استرجاع ایدر زینه</p>				

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

BOA, HR-TO, 543/52

6

Balkan Savaşı'nda şehit düşen ve yaralanan Osmanlı askerlerinin dul ve yetimleri için harcanmak üzere Hindistan'ın Kuzey Arcot kazasına bağlı Vaniyambadi şehrindeki müslümanların topladıkları 1.500 İngiliz lirasını Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne gönderdikleri

Bâbiâli

Nezâret-i Hâriciye

Umûr-ı Siyâsiye Müdüriyet-i Umûmiyesi

Tercüme Şu'besi

Numara

13

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 26 Kânûn-ı Evvel sene 1912 târîhi ve Madras'da Periyamadu mahallesinde Vepery High Road sokağında 8 numaralı hânedede mukîm Hacı Bedreddin Sahib imzâsıyla vârid olan mektûbun tercemesidir.

Hindistan'ın Şimâlî Arcot kazâsı dâhilinde kâin Vaniyambadi şehri müslümanları nâmına olarak yirmi iki bin üç yüz yirmi beş rupiye dokuz ane ve üç pisenin mu'âdili bin beş yüz İngiliz lirasını nâtik olan Hindistan Millî Bankası'nın bir kıt'a havâlenâmesini leffen zât-ı sâmi-i fahîmânelerine takdîm eder ve meblağ-ı mezkûrun vusûlünün iş'ârı ile Balkan Muhârebeleri'nde mecrûh ve şehîd olan asâkir-i Osmaniye'nin eytâm ve erâmilinin tehvîn-i ihtiyâcâtı için Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne tevdi' buyurulmasını ve bir de zîrde esâmîsi münderic zevâta mahsûs olmak üzere ayrı ayrı makbûz ilmühaberlerinin cemiyet-i müşârunileyhâ tarafından irsâl edilmesi için evâmîr-i lâzîme ısdâr buyurulmasını ricâ ederim. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâm-kârîye zerî'a ittihâz kılındı.

Fî 3 Kânûn-ı Sâni sene 1328 [16 Ocak 1913]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

مدیر عمومی	مدیر	مأمور	مستقیم	پایه عالی نظاره‌کار مدیریت زجره یا نورو
<p>مسند جمیل صدرتعلیما ۶۶ کاغذ ۱۹۱۳ تاخیر و تدریس ده بی آیت مد سده و بی بی های روز سوناغده ۸ نوری خانه در مقیم حبیب بدر البریه صاحب انضامه وارد اوله مقدماتی ترجمه کده</p> <p>هندستانه کله شالی آرقوت قفای دهنده کانه و انباری شهر سلمانی نامه اوله بی بی ایلیان اوغوز بی بی به لویه طرفه آنه و او بی بی نه ساری اوله بی بی بشور انظر لانی ناطقه هندستانه بی بی نه بی بی نه مداله نامی لقا ذات کله فحمانه اینه تقدیم ایدر و مبلغ مذکور و حصول اشکای اید بقائه حاجت کده بروج و شهید اوله عساکر عثمانیه نه ایام واریت زوجه احتیاجات ایچیه لحدال امر جمعینه تودیع بی بی لانی سرم بی بی لانی سند بی بی ذواته کله اوله ازره آری آری مقیم جمع و بی بی نه جمعیت شالی لانی اسال ایلی ایچیه اوله لکره امدار بی بی لانی بی بی لانی بی بی لانی بی بی لانی آغاز قلمده</p>				

HR TO 543/66

BOA, HR-TO, 543/66

**Hindistan'ın Sind Vilâyeti Müslümanlarının Balkan Savaşı
münasebetiyle topladıkları yardım paralarını Hilâl-i Ahmer
Cemiyeti'ne teslim ettikleri / Balkan Savaşı hakkında Hindistan
Müslümanlarının duydukları hissiyat**

Bâbîali
Nezâret-i Hâriciye
Umûr-ı Siyâsiye Müdüriyet-i Umûmiyesi
Tercüme Şu'besi
Numara
35

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 2 Kânûn-ı Sâni sene 1913 târihi ve Hindistan'da kâin Karaçi şehrindeki Hilâl-i Ahmer Cemiyeti kâtib ve veznedarı Hacı Abdullah Harun imzâsıyla vârid olan mektûbun tercemesidir.

Mahremânedir.

Hindistan'ın Sind vilâyetinde sâkin müslümânlar tarafından Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'ne bu kere dahi i'tâ olunan beş yüz İngiliz lirasını nâtik bir kıt'a havâlenâme leffen zât-ı sâmi-i fahîmânelerine takdîm kılındı. 17 Teşrîn-i Evvel sene 1912 târihinde irsâl eylediğimiz yüz elli aded İngiliz lirasının vusûlünü mübeyyin makbuz ilmühaberi vârid olduğu gibi Hilâl-i Ahmer Cemiyeti reîsine doğrudan doğruya irsâl eylediğimiz bin aded İngiliz lirasının ahz u tesellümünü müş'ir telgrafnâme dahi tarafımıza vâsıl olmuştur. 28 Teşrîn-i Sâni sene 1912 târihinde irsâl olunan üç yüz elli aded İngiliz lirasının vusûlünü müş'ir makbuz ilmühaberinin vürûduna muntazarız.

Balkan Düvel-i Müttefikası ile zuhûr eden muhârebe-i hâziranın netâyic-i fâci'a ve vahîmesinden dolayı son derecede müteellim ü müteessir olduğumuzu arz ve Memâlik-i Osmaniye'de sâkin müslümân kardeşlerimize karşı olan muhabbet ve samimiyet-i kalbiyemizi ızhâr etmekle berâber bura ahâlî-i İslâmiyesi'nin hissiyatını dahi zât-ı sâmi-i fahîmânelerine arz u iş'âra vicdânen mecbûrum. Gerek Türklerin ve gerek âlem-i İslâm'ın nüfûz u haysiyeti artık ebediyen kalkmıştır. Bu hâl gerçi mukadderât-ı ilâhiyeye haml olunabilir ise de şimdiye kadar mürûr eden zamân böyle bir özr ü bahânenin meşrû'iyetini artık tecvîz etdiremez. Hükûmet-i Osmaniye'nin mütereddid ve za'îf vaz'iyeti ve Müttefikler tarafından işgâl olunan arâziyi terk etmek husûsundaki meyl ü inhimâki beyne'l-müslimîn heyecân u galeyân-ı azîm tevlîd etmiştir. Memâlik-i Osmaniye'den aldığımız ma'lûmâta istinâden düşmân-ı mütecâvizin bir müddet-i kalîle zarfında imhâ ve tenkîl edileceğini ümîd etmekde ve ordu-yı Osmanî'nin

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

teşkîlât ve tensîkâtı ile tedârükât-ı harbiye-i ahîresini bu ümîdimizin husûlü için te'mînât olarak telâkkî eylemekte idik. Fakat ma'a't-teessüf işler pek cüz'î bir zamân zarfında rengini değişirdi ve şimdi müstahkar bir düşmân, kahramân kesildi ve agrabül-garâibden olmak üzere Devlet-i Osmaniye'ye zînet-bahş olan Selanik Limanı -hiç teslim olmak nedir bilmeyerek sonuna kadar kahramânâne harb eden- cesûr Plevne ve Silistre müdâfi'lerinin evlâdları tarafından teslim edilmiştir. Bundan mâ'adâ bu muhârebeden daha birçok yerlerde aynı hâl vâki olmuştur. Düşmân yalnız toprağı çığnemekle iktifâ etmeyip mukâtelât ve hetki a'râz gibi ef'âl-i mezmûmeyi dahi irtikâb etmiştir. Âlem-i İslâm Osmanlıların müdâfa'a-i vatan için olmazsa bile, ef'âl-i mezkûreden dolayı mütehevvir olarak düşmâna karşı duracaklarını ümîd etmiş idi. Netîcesi ne olursa olsun, müslümân kardeşlerimiz için bu sûretde hareket etmekden başka çâre yok idi. Hükûmet-i hâzıra-i Osmaniye hem kendine ve hem de gayr-ı kâbil-i infisâh olan revâbit-ı kaviyye-i dîniye ile kendisine merbût bulunanların hissiyâtına azîm zararlar îrâs etmektedir. "Ya şehîd ya gâzî" sözünden ibâret olan düstûr-ı İslâm'ın muhâfazası için mes'ûl bulunan vükelâ-yı kirâma akl u fikr-i selîm ihsân buyurmasını bârgâh-ı Rabb-i kibriyâdan niyâz u tazarru' eyleriz. Bu düstûr vükelâ-yı müşârunileyhimin meslek-i sakîmleri netîcesi olarak hayliden hayli tebeddüle uğramıştır. Muhill-i nâmûs u haysiyet olarak akdolunacak bir sulh Hind Müslümânlarının muhabbet ü ihtirâmını ebediyen zâyi' edecekdir.

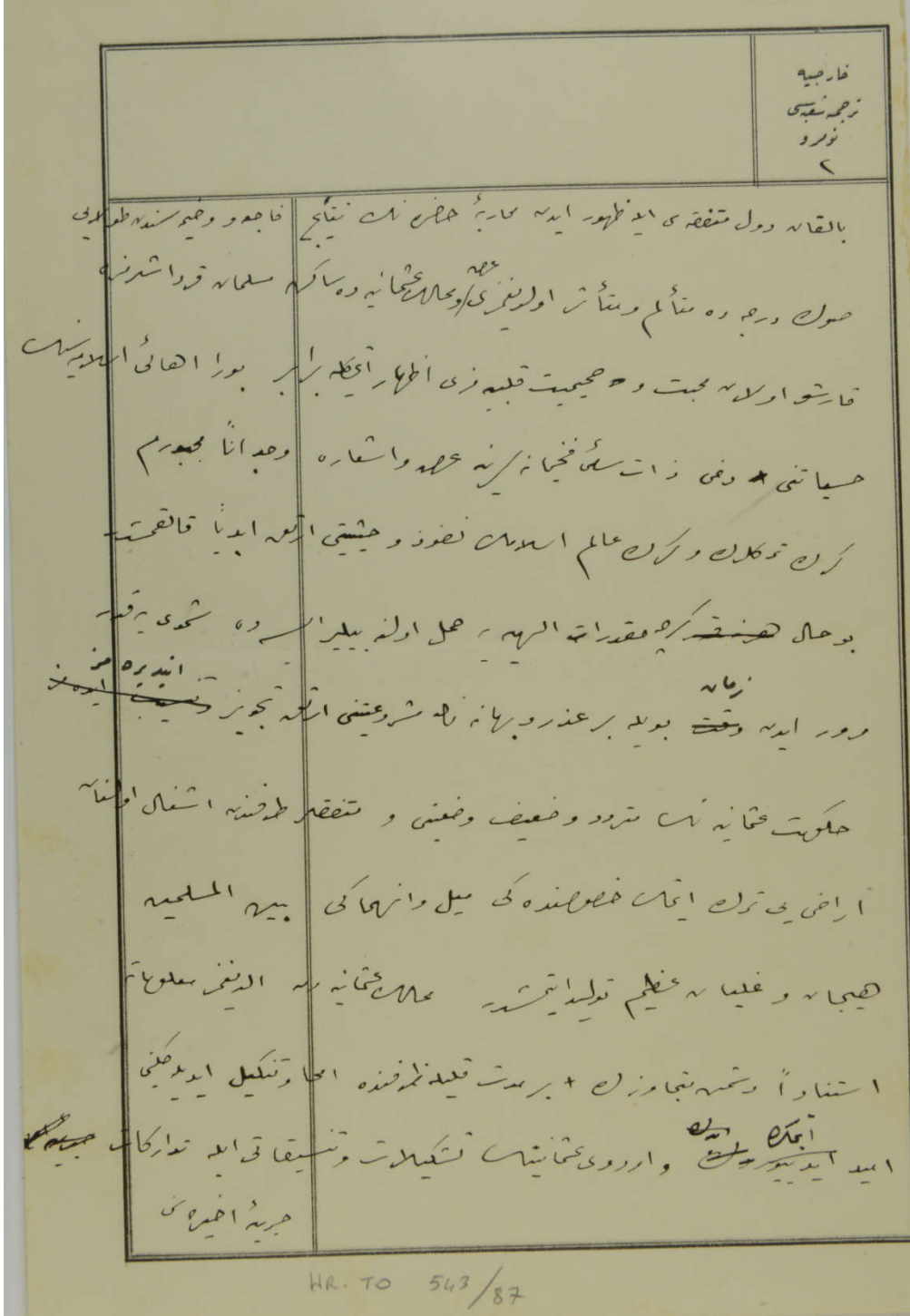
Ânifü'l-arz mebâliğin vusûlünü müş'ir telgrafnâmenin âcizlerine zîrdeki üzere keşîde buyurulmasını istirhâm eylerim. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

Fî 9 Kânûn-ı Sâni sene [1]328 [22 Ocak 1913]

Adresim: Şarman
Karaçi

مدیر عمومی	مدیر	مستقیم	مدیر	با عیال نظاره کار به امور چاپ مدیریت عمومی تعمیرات تور
<p>سند جعلی مدارک نظامی، تاریخ ۱۹۱۴، تاریخ و سند صادره کاتبه کاتبه سرزنده که هلال احمدی کاتب و وزیر داری تحت امین عبداله هارون اعضاءه وارد اولاد بکتابت برده</p> <p>[محرمانه در]</p>				
<p>هندستان "سند" در گذشته ساله سلطان طرغنده هلال احمدی بکره دغی اعطاء اولاد به بزرگان استی ناطعه بر قطعه مدارک نام لقا زات سکه ضمیمه ۱۷ ریزه ۱۹۱۴ تاریخچه اسکا الی بک بزرگ الی محمد انگلیز است و عدولت قضاوت عم و فری وارد اولاد بکره هلال احمدی سینه طرغنده طرغنده اسکا الی بک بزرگ الی محمد اخذ و سلفی شبیه مشرفه افند دغی و اصل اولاد ۱۹۱۴ تاریخچه اسکا اولاد او صیور الی عدولت انگلیز است و عدولت مشرفه عم و فری حرر ریزه منتظره</p>				
<p>HR. TO 543/87</p>				

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

فارسیه
زحمه نویسی
نور و
ع

هفت

حکومت حاکم عثمانیه هم کندیه و هم کندی غرضی القاصح
اولا روابط قوی و نه اید کندیه روبرو برناکاران
حکومت عثمانیه در حقیقت استبداد
بیرسانی خط بارگاه رب بر یاد نه نیاز و دفع
تبدل ادب و کلام
بصالح قصد سعادت و محبت و احترامی اید
آلف الدوله ببالغ و عدلش معونتها ضامنات
اورده است...
اعتدالی زید آقا ز قندی
اورکم: شایان: کراچی

BOA, HR-TO, 543/87

8

Hindistanlı Müslümanların Balkan Harbi yardımları

Harb ve Hilâl-i Ahmer i'ânâtına dâir evrâkın kaydına mahsûsdur.

1328

Defter Numarası

1

Numara	Târîh	Hulâsa-i Ma'rûzât	Numara	Târîh	Mu'âmelât
1	22 Kânûn- -1 Evvel sene [1]328	<i>Osmanlı Bankası'ndan tezkire</i> Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi hesâbı için Londra şu'besinden zât-ı hazret-i Pâdişâhî'ye bin altı yüz elli dört lira altmış sekiz kuruş irsâl edildiğinden bahisle meblağ-ı mezbûrun Bank-ı Osmanî veznesinden ahz etdirilmesi ve leffen gönderilen makbûz senedinin imzâ-yı Hümâyûn-ı mülûkâne ile tevşîhi hakkında	1	27 Kânûn- n-1 Evvel sene [1]328	261 numaralı tezkire-i husûsiyeye leffen Sadâret'e gönderilmiştir ve tezkire diğer evrâk-ı resmiye miyânında Başkâtib Beyefendi hazretleri tarafından bâ- müzekkere Bâbiâlî'ye isâl olunmuştur.
2	28 sene minh.	<i>Londra'da National Bank</i> <i>India nâmındaki banka</i> <i>direktöründen İngilizce arıza</i> Lahor'da münteşir <i>Vatan</i> Gazetesi nâmına Bombay'daki şu'belere tevdi' olduğu oradan telgrafla bildirilen bin beş yüz liranın nâm-ı Hümâyûn-ı mülûkâneye Dersâdet'de te'diye olunmak üzere Osmanlı Bankası'nın Londra şu'besine teslim olduğundan vusûlünün iş'ârı ricâsına dâir	2	29 sene minh.	Merbût makbûz varakası imzâ-yı şâhâne ile tevşîh buyurularak mezkûr bankaya i'âde olunmak üzere arıza-i mezbûre ile berâber 29 Kânûn-ı Evvel sene 1328 târîhli ve 263 numaralı tezkire ile Sadâret'e gönderilmiş ve meblağ-ı mehbûsün anhin bankadan alınarak emsâli vechile mahall-i âidiyesine teslim etdirilmesi dahi ber- mantûk-ı irâde-i seniyye tebliğ ve iş'âr kılınmıştır.
3	21 Kânûn- -1 Sâni sene minh.	<i>Hâriciye Nezâret-i</i> <i>Celîlesi'nden tezkire</i> Muhtâcîne sarf olunmak üzere nâm-ı şâhâneye Londra'dan mürsel 43 lira 16 kuruş 10 parayı nâtik çekin bedeli bankadan alınarak Mâliye Veznesi'ne teslim edildiğine dâir	3		Manzûr-ı âlî olmuştur.
4	22 sene minh.	<i>Lahor'da Vatan Gazetesi</i> <i>Sâhib-i İmtiyâzı Muhammed</i> <i>İnşâallah Efendi'den İngilizce</i> <i>arıza</i> Nâm-ı Hümâyûn-ı	4	22 Kânûn- n-1 Sâni sene	Mezkûr arıza merbûtu ile berâber manzûr-ı âlî olarak 288 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiş ve gönderildiği

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

		mülûkâneye olarak Hindistan Ahâlî Bankası'na tevdi'an bin beş yüz İngiliz lirası takdîm edildiğine ve vusûlünün iş'ârî ricâsına dâir		[1]328	beyân olunan bin beş yüz liranın çeki henüz Kitâbet Dâiresi'ne vâsıl olmadığından keyfiyetin bankadan tahkikiyle alınacak ma'lûmâta göre iktizâsının îfâsı ve Başkitâbet'e de ma'lûmât i'tâsı tezkirede beyân ve iş'âr kılınmıştır. "Meblağ-ı mezkûrun Mâliye Nezâretince tahsil edilmiş olduğu 23 Kânûn-ı Sâni sene [1]328 târihli ve 260 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'den cevâben bildirilmiştir".
--	--	--	--	--------	---

Numara	Târîh	Hulâsa-i Ma'rûzât	Numara	Târîh	Mu'âmelât
5	22 Kânûn-ı Sâni sene [1]328	<i>Posta İhbâr-nâmesi (İngilizce)</i> Nâm-ı şâhâneye olarak Deharvard'dan tevdi' olunan bir İngiliz lirası ve on iki şilin'in İngiliz Postahânesi'nden ahz olunmasına dâir	5	22 Kânûn-ı Sâni sene [1]328	288 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiştir.
6	30 sene minh.	<i>Osmanlı Bankası Müdüriyeti-i Umûmiyesi'nden tezkire</i> Dârü'l-harbden hicret eden ahâlî-i İslâmiye'ye tevzi' olunmak üzere Lahor'da münteşir <i>Vatan</i> Gazetesi hesabına olarak nâm-ı Hümâyûn-ı mülûkâneye vürûd eden sekiz yüz seksen bir liranın bankadan aldırılması için tanzîm olunan iki kıt'a makbûz senedinin imzâ-yı Hümâyûn ile li-ecli't-tevşîh takdîm kılındığına dâir	6	30 sene minh.	294 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiştir.
7	31 sene minh.	<i>National Bank India direktöründen (İngilizce)</i> Lahor'da <i>Vatan</i> Gazetesi hesabına gönderilen altı numarada mukayyed mebâliğin Londra Bankası'na teslim olduğunu müş'ir ilmuhaber merbûtdur.	7	31 sene minh.	296 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiştir.
8	5 Şubat sene	<i>Osmanlı Bankası Müdüriyeti'nden tezkire</i> Hilâl-i Ahmer i'ânesi olarak	8	5 sene minh.	Mezkûr ilmuhaberler imzâ-yı Hümâyûn ile tevşîh buyurularak 298 numaralı

	[1]328	Allahâbâd Muhammedân Behast tarafından nâm-ı Hümâyûn-ı mülûkâneye vürûd eden üç yüz almış altı Osmanlı lirası ve dokuz kuruş için tanzîm olunan iki kıt'a makbûz ilmuhaberinin imzâ-yı şâhâne ile tevşîh üzere takdîmine dâir			tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiştir.
9	11 sene minh.	<i>Osmanlı Bankası</i> <i>Müdüriyeti'nden tezkire</i> Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti hesâbına olarak vürûd eden üç yüz altmış altı Osmanlı lirası ve dokuz kuruşun cem'iyet-i mezkûre hesâbına irâd kaydedilerek makbûz senedinin gönderildiğine dâir	9	16 sene minh.	Manzûr-ı âlî buyurularak makbûz senediyle berâber 311 numaralı tezkire-i husûsiye ile Sadâret'e gönderilmiştir.

[1 Mart 1913]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

خلاصہ معروضات	تاریخ	نومرو
<p>عربی بانکسودان - تذکرہ</p> <p>لاہور دہ وطنہ غازی علی حسینی کی طرف سے لکھنے والی سندھ کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔ اس میں مذکورہ بالا کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔</p>	۱۸۵۸ء	۱
<p>لاہور دہ (شہر کی باہر ایشیا) نامی ایک تذکرہ</p> <p>درگزر نامی (انگریزی میں)</p> <p>لاہور دہ سنسکرت وطنہ غازی نامی ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔ اس میں مذکورہ بالا کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔</p>	۱۸۵۸ء	۲
<p>خارجیہ نظریہ جید</p> <p>تذکرہ</p> <p>مجاہدین اور ان کے اوزار نامی ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔ اس میں مذکورہ بالا کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔</p>	۱۸۵۸ء	۳
<p>لاہور دہ وطنہ غازی نامی ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔ اس میں مذکورہ بالا کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔</p> <p>نام مجاہدین اور ان کے اوزار نامی ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔ اس میں مذکورہ بالا کے متعلقہ تاریخوں پر مشتمل ایک کتاب ہے۔ اس کی ابتدا ۱۸۵۷ء سے شروع ہوتی ہے اور ۱۸۵۸ء تک لکھی گئی ہے۔</p>	۱۸۵۸ء	۴

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

مِجَانِ قَبَائِلِ	تاریخ	نومرو
<p>۶۱، سندھ تھانہ فوجیہ نفاذتہ کوئٹہ۔ دہرہ دیکھ اور نہ سیر بائندہ بلاتہ بتانہ فخر فخر بائندہ بائندہ ایضاً دیکھ۔</p>	<p>۶۱، سندھ تھانہ فوجیہ</p>	<p>۱</p>
<p>ربوط قبیلہ وردی ارضہ شکارید تیسری بریلرہ نہ کوئٹہ اعادہ اولیہ اور نہ عریضہ زبورہ ایضاً ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲ تاریخ ۶۲، ندرلو تھانہ صدارتہ کوئٹہ و بیلیج عزیز بائندہ آدرہ اسانہ محل عائشہ نسیم ایضاً بریلرہ ارادہ سیر تھانہ دیکھ۔</p> <p>نفاذتہ ایضاً۔</p>	<p>۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲</p>	<p>۲</p>
<p>۶۸، سندھ تھانہ فوجیہ ۶۹، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۰، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۱، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۲، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۳، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۴، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۵، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۶، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۷، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۸، سندھ تھانہ فوجیہ ۷۹، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۰، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۱، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۲، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۳، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۴، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۵، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۶، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۷، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۸، سندھ تھانہ فوجیہ ۸۹، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۰، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۱، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۲، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۳، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۴، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۵، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۶، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۷، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۸، سندھ تھانہ فوجیہ ۹۹، سندھ تھانہ فوجیہ ۱۰۰، سندھ تھانہ فوجیہ</p>	<p>۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰</p>	<p>۳</p>

تاریخ	نومرو	خلاصه معجزات و فضائل
۷۷ کلمه ایست	۵	<p>بسم الله الرحمن الرحيم نام شهیدان اولیاد (دهه دار دومه) تودیع اولاد بر انفق در دادنه ای سبب انقدینه خانه سده افندونه دار</p>
۷۸	۶	<p>عماد بانق درین عمود از او بدو لغت ایله اصابا سویم توزیع اولمه اوره لاهور و کت دفعه خانه حساب اولورده نام همیبه سلاویه وردونه سکون سکا بر برایف بانق دره آدرین عمود سقیم اوله ای قفد معینه سقیم انق همیبه ای لاجل سویم تقدیم اولورده دار</p>
۷۹	۷	<p>— ناسیونال بانق ایله — در کوندره (انقدیم) بانق دره و طه عمده حساب کوندره ای نومی و بانق بانق کوندره بانق سیم اولورده (علم و فخر اولورده)</p>
۸۰	۸	<p>عماد بانق درین عمود صداق عرمان اولورده ۹۱ آباد محمدانه است فخره نه همیبه سکا وردونه ادم بوز آینه ای تمام برسر دفعه عمده ایجه سقیم اولورده ای قفد معینه علم و فخر ایضا سکا ای سویم ایله اوره تقدیم دار</p>
۸۱	۹	<p>عماد بانق درین عمود صداق امر جمعه خانه اولورده وردو ایلم اوج بوز انق ایله راسه و فقور غدره حصه مذکوره خانه ایبار قید ایلم ان مقصد سینک کوندره ایلم دار</p>

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

تاریخ	نومرو
۱۸۸۸ سنه ۱۲۰۰ قمریہ صدرہ	۵
۱۸۹۲ سنه ۱۲۰۰ قمریہ	۶
۱۸۹۲ سنه ۱۲۰۰ قمریہ	۷
۱۸۸۸ سنه ۱۲۰۰ قمریہ صدرہ	۸
۱۸۸۸ سنه ۱۲۰۰ قمریہ صدرہ	۹

BOA, HH, 3375

9

**Balkan Muharebesi'ne katılanlar için Hindistan'ın Rampur halkı tarafından
112 İngiliz lirası 16 şilin 9 peni gönderildiği**

Bâbıâli

Nezâret-i Hâriciye

Umûr-ı Siyâsiye Müdüriyet-i Umûmiyesi

Tercüme Şu'besi

Numara

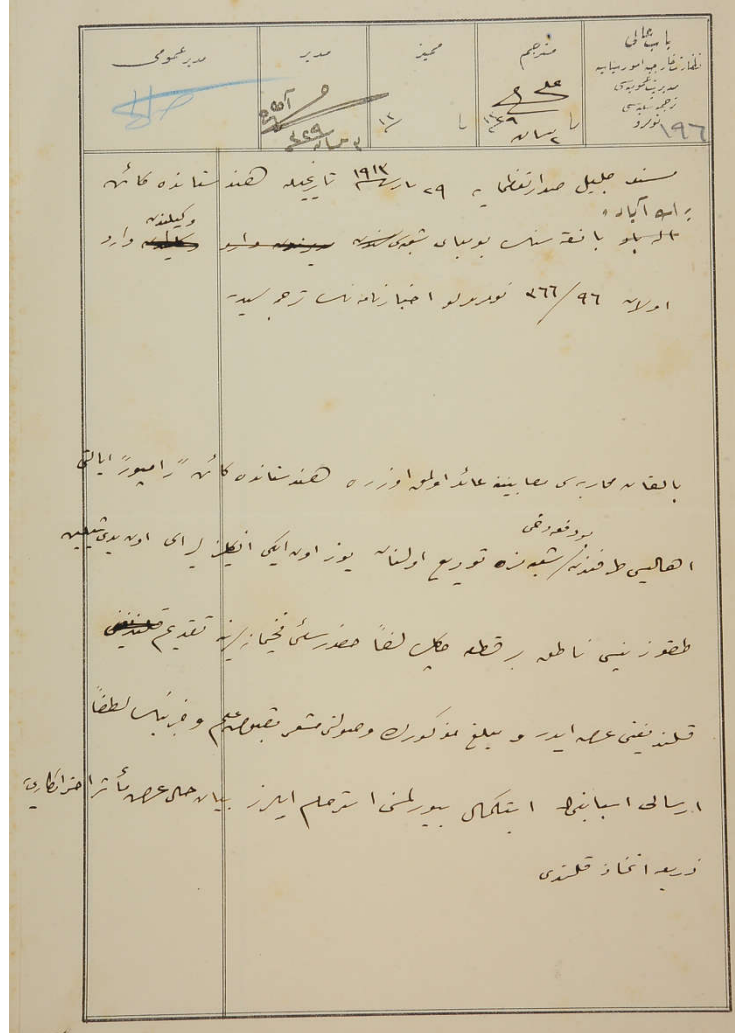
196

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 29 Mart sene 1912 târihiyle Hindistan'da kâin Allahabad Bankası'nın Bombay Şu'besi vekîlinden vârid olan 366/96 numaralı ihbârnamenin tercemesidir.

Balkan Muhârebesi musâbînine âid olmak üzere Hindistan'da kâin Rampur eyâleti ahâlîsi tarafından bu defa dahi şu'bemize tevdi' olunan yüz on iki İngiliz lirası on yedi şilin dokuz peniyi nâtık bir kıt'a çekin leffen huzûr-ı sâmi-i fahîmânelerine takdîm kılındığını arz eder ve meblağ-ı mezkûrun vusûlünü müş'ir makbûz ilmühaberinin lütfen irsâli esbâbının istikmâl buyurulmasını istihâm eyleriz. Beyân-ı hâl arz-ı meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

3 Nisan sene [1]329 [16 Nisan 1913]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

BOA, HR-TO, 545/1

10

**Balkan Muharebesi vesilesiyle Hindistan'ın Assam eyaletinde Dehoberi
şehrinde bulunan Müeyyedü'l-İslâm Encümeni Kâtibi Abdülgani Ahmed
tarafından çeşitli tarihlerde toplam 42 İngiliz lirası gönderildiği**

Bâbiâli
Nezâret-i Hâriciye
Umûr-ı Siyâsiye Müdüriyet-i Umûmiyesi
Tercüme Şu'besi
Numara
102

Mesned-i Celîl-i Sadâret-i Uzmâ'ya 24 Mart sene 1913 târihi ve Hindistan'da Assam eyâleti dâhilinde Dehoberi şehrinde kâin Encümen-i Müeyyedü'l-İslâm Kâtibi Abdülgani Ahmed imzâsıyla vârid olan mektûbun tercemesidir.

Zât-ı sâmi-i fahîmânelerine 31 Kânûn-ı Sâni sene 1912 târihinde 22 İngiliz lirası, 2 Kânûn-ı Sâni sene 1913 târihinde 5 İngiliz lirası ve 22 Mart sene 1913 târihinde 15 İngiliz lirasının telgrafla takdîm ve irsâl kılınmış olduğunu 25 Kânûn-ı Evvel sene 1912 târihli mektûbuma zeylen arz ederim. Mebâliğ-i mezkûrenin vusûlünü müş'ir ilmühaberinin lütfen irsâli ile musâbîn-i harbiyenin ahvâl-i hâzırası hakkında çâkerlerine ma'lûmât i'tâ buyurulmasını istirhâm eylerim. Yakında bir meblağ daha takdîm kılınacaktır. Bir de 1912 senesi Kânûn-ı Evvel'inin dokuzunda irsâl ettiğim altı İngiliz lirası ile on dokuzunda irsâl ettiğim on bir İngiliz lirasının vusûlünü müş'ir makbûz ilmühaberi âcizlerine vürûd etmiştir. Beyân-ı hâl meâsir-i ihtirâmkârîye zerî'a ittihâz kılındı.

4 Nisan sene [1]329 [17 Nisan 1913]

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

مدیر عمومی	مدیر	مخبر	مترجم	پایه عالی نظاره کار و امور مالی مدیریت عمومی ترجمه توزیع
	محمد	محمد	محمد	محمد
<p>سند جلیل صدر آستانه ۱۹۱۴ تاریخ و قصد سنده آستانه ایاتی داخنده و هجری شهرته کائنه الحجه نبویه الاسلام کاتبی عبد الفتاح احمد انضامه وارد اولاده مکتوبات ترجمه لیس</p> <p>ذات سنی خجانه زینه ۱۹۱۴ تاریخده « انکار / ای و ک کالونه ۵ انکار / ای و « تاریخده ۱۰ انکار / ای و ک کالونه تقدیم و ایسک قلمه اولرینقی « کالونه ۱۹۱۴ تاریخ مکتوب زینده عیال ایدیم ببالغ مذکوره نک وصولی شعری و فرائد لطف ایسک اید عیال ایدیم اموال عافیه کی قصده میا کائنه معلومات ای طابیدر ایسک استریم ایدیم یقینده بر ببالغ رضا که تقدیم قلمه بقصد برده ۱۹۱۴ ایسک کالونه اولرین طقه زنده ایسک ایدیم ایسک انکار / ای و ک کالونه اولرین انکار / ایسک و همون سنی قلمه شعری و فرائد عیال اید و ورود ایسک عیال ایدیم اقتدار ایسک فزیده اتحاد قلمه</p>				

BOA, HR-TO, 545/7

11

Balkan Savaşlarında yaralı Osmanlı askerlerine yardım ve hizmetlerde bulunan Hindistan'da Behubal hâkimesi doktorlarından Muhammed Nuzzâruhak Legan'a Mecidi nişanı ile Hilâl-i Ahmer madalyası verildiği

İrâde-i Seniyye

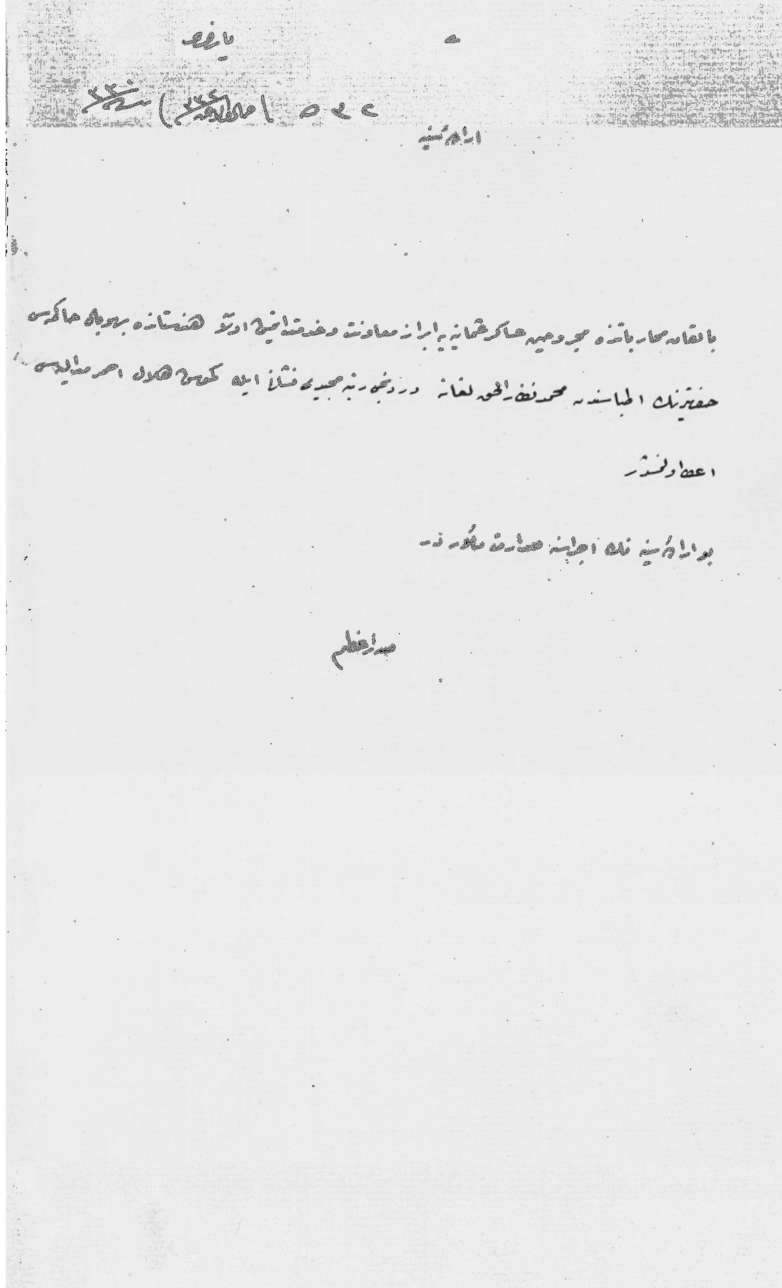
Balkan muhârebâtında mecrûhîn-i asâkir-i Osmaniye'ye ibrâz-ı mu'âvenet ve hizmet etmiş olan Hindistan'da Behubal hâkimesi hazretlerinin etebbâsından Muhammed Nuzzâruhak Legan'a dördüncü rütbe Mecidî nişânı ile gümüş Hilâl-i Ahmer madalyası i'tâ olunmuşdur.

Bu irâde-i seniyyenin icrâsına Sadâret me'mûrdur.

Fî Cumâdelâhire sene [1]332 / Nisan sene [1]330 [Nisan 1914]

Sadria'zam

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

BOA, MV, 234/170

KAYNAKÇA

I- Arşiv Belgeleri

A. MTZ. TG. HR, nr. 12-42

A. MTZ. TG. ML, nr. 17-17

HH, 3375

HR-SYS, 2077/12

HR-SYS, 2171/17

HR-TO, 542/148

HR-TO, 543/41

HR-TO, 543/42

HR-TO, 543/52

HR-TO, 543/66

HR-TO, 543/87

HR-TO, 545/1

HR-TO, 545/7

İ. DH, 63170

MV, 171/50

MV, 234/170

Y. A. HUS, 325/35

Y. A. HUS, 376/121

Y. PRK. HR, 1/16 ve 1/23

II- İnceleme ve Araştırmalar

AHMED Aziz, *Hindistan ve Pakistan'da Modernizm ve İslâm* (Çev: Ahmet Küskün), İstanbul 1990.

AHMET Feroz, "Kemalist Hareket ve Hindistan", *Kemalizm ve İslâm Dünyası* (Haz: İskender Gökalp-François Geogon / Çev: Cüneyt Akalın), Arba Yayınları, İstanbul 1990.

AKGÜN Seçil-ULUĞTEKİN Murat, "Trablusgarp ve Hilâl-i Ahmer", *OTAM*, sayı 3, Ankara Ocak 1992.

Dr. Besim Ömer Paşa'nın Hatıra Albümü, Yayına Haz: Adnan Ataç, İstanbul 2011.

1911-1913 (1329-1331) Tarihli Osmanlı Hilâl-i Ahmer Sâlnâmesine Göre
Balkan Savaşları Sırasında Hint Müslüman Halkının Osmanlı'ya
Yardımları
Ahmet Zeki İZGÖER

İZGÖER Ahmet Zeki, "Osmanlı'nın Yıkılışı Öncesinde Hind Hilâl-i Ahmer Yardımları ve Dr. Ensarî'nin Faaliyetleriyle İlgili Bazı Notlar", *Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları*, c. VIII, İstanbul 2002.

_____, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Arnavutköy (Osmanlı Arşiv Belgelerinde Arnavutköy)*, Arnavutköy Belediyesi Yayını, İstanbul 2014.

KIDWAI Müşir Hüseyin, *Osmanlı'nın Son Dostları* (Haz: Ahmet Zeki İzgöer), Nehir Yayınları, İstanbul 2004.

ÖZCAN Azmi, *Pan-İslamizm Osmanlı Devleti, Hindistan Müslümanları ve İngiltere (1877-1914)*, İSAM Yayınları, İstanbul 1992.

ÖZÇELİK Selahattin, *Donanma-yı Osmanî Muavenet-i Milliye Cemiyeti*, TTK, Ankara 2000.

Padişah'ın Himayesinde Osmanlı Kızılay Cemiyeti 1911-1913 Yılığ, Hazırlayanlar: Ahmet Zeki İzgöer, Ramazan Tuğ, Türk Kızılayı Yayınları, Ankara 2013.

S. M. Tevfik, "Mekâtib: Hind Yolunda 26, Hindistan'da Hissiyât", *Sebilürreşad*, c. X, adet 239, Dersaâdet 1328.

_____, "Mekâtib: Hindistan Muhâbir-i Mahsusumuzdan, Hind Müslümanları-İngilizler", *Sebilürreşad*, c. X, adet 245, Dersaâdet 1329.

_____, "Mekâtib: Hindistan Muhâbir-i Mahsusumuzdan, Hind Yolunda 19, Hindistan'da Hissiyât-ı İslâmiyye", *Sebilürreşad*, c. II-IX, adet 44-226, Dersaâdet 1328.

Sebilürreşad, "Hindistan: Hilâl-i Ahmer İânâtında İhtilâs", c. XII, adet 297, Dersaâdet 1330.

Sırât-ı Müstakim, "Matbuat: Hicaz Hattı ve Hindistan Müslümanları", c. V, adet 107, Dersaâdet 1326.

ULUĞTEKİN Murat-AKGÜN Seçil, "Trablusgarp ve Hilâl-i Ahmer", *OTAM*, sayı 3, Ankara Ocak 1992.